

Vědomost

ZPRAVODAJ SLOVÁCKÉHO KRÚŽKU V PRAZE

ČÍSLO 54 • PROSINEC 2016

Nový stárkovský pár Kristýna Vyletová a Vojta Běták

Pojizerský folklórní festival v Bakově

Setkání lidových muzik

Vážení a milí krůžkaři,

jak už jsem zmiňoval v úvodu minulé Vědomosti, letošní rok 2016 byl pro nás ve znamení řady výročí. To nejdůležitější, 120 let od vzniku Krůžku, jsme oslavili v dobré pohodě spolu s našimi přáteli 5. listopadu v secesním sále Na Marjance. Podle mého názoru, ale také reakcí návštěvníků, to byla oslava pěkná, v příjemném prostředí, všichni odjízďeli spokojeni. To nás těší, snad to dodá sílu i k tomu poslednímu úkolu – dokončit a vydat

sborník. Nebude to jednoduché, termín vydání je únor a ten tady bude co nevidět.

V únoru (sobota 25. 2.) nás také čeká 61. Moravský ples. Tentokrát a snad i v dalších letech bude v paláci Žofín na Slovanském ostrově. Odcházíme tedy z Národního domu na Smíchově, kde jsme byli od roku 1996 a kde se nám tolik líbilo. Bohužel přišel nový majitel s novými, pro nás neúnosnými podmínkami, takže proto změna místa. Ovšem Žofín není pro Krůžek místo neznámé, dříve se tu roky scházeli na besedách, pořádal vinobraní a řadu dalších akcí. Prostedí je to vskutku reprezentativní, s bohatou tradicí, jeho sály procházela historie. Věřím, že i Moravský ples zde zaujme důstojné místo.

V listopadu proběhla členská schůze Krůžku, na které byly mj. odsouhlaseny nové stanovy a následně dle těchto stanov byl zvolen nový výbor pro příští tříleté období. Jak jsem již avizoval dříve, mé působení ve funkci starosty letošním rokem končí. Nově zvolenému starostovi Petru Smetanovi přeji (a „přikazuji“), ať se mu práce daří a nechť Krůžek žije pořád tak dobře, jako tomu bylo doposud. Práce bude dost, ale nebude na to sám, všichni mu rádi pomůžeme.

Hodně štěstí v novém roce všem!

MIROSLAV ŘÍHA

Máme nového starostu, omlazený výbor a kontrolní komisi

Členská schůze našeho SIK přijala dne 9. listopadu nové stanovy Krúžku. Stanovy vytvořené v souladu s novou legislativou, která limituje činnost neziskových organizací a spolků. Pro běžného člena našeho uskupení je největší změnou skutečnost, že členská schůze nevolí výbor Krúžku, ale volí jako vrcholného představitele starostu. Tento si na základě svých rozsáhlých pravomocí určuje okruh lidí, se kterými chce pracovat, tj. celkem pětičlenný výbor. Členská schůze mu jej schvaluje. Pojistkou jeho rozsáhlým pravomocím je kontrolní komise, kterou volí členská schůze.

Členská schůze zvolila na nastávající tříleté období za svého starostu Petra Smetanu. Petr vyrůstal v Uherském Brodu, kde získal své první taneční dovednosti a vztah k folklóru v souboru „Jakub“. Do Prahy přišel studovat. V roce 2000 našel cestu do našeho SIK a zařadil se mezi chasu. V roce 2007 a 2009 byl Petr chasou zvolen

stárkem a tímto se mu otevřela i cesta do výboru Krůžku. Při práci ve výboru Petr prokázal vlastnosti a schopnosti, pro které mu bylo nabídnuto členství ve výboru, ve kterém pracuje dosud. Je výrazným členem současné chasy. S chasou se účastní fakticky všech aktivit Krůžku, kde chasa spolupůsobí. Řadu let je mu svěřována nejméně populární část pořádání koštů, tj. organizační záležitosti spojené s finální realizací, aktivizací a řízením několika desítek lidí obsluhujících návštěvníky koštů. V našem SIK je zapojen i jeho bratr Pavel působící jako houslista v CM Žandár.

Petra známe jako uvážlivého, trpělivého a spolehlivého kamaráda. Věřme, že ho práce ve vrcholné funkci nezmění. Přejeme mu pevné nervy, rozvahu, širokou podporu a vždy správný úsudek.

Nový pan starosta si zvolil za své nejbližší spolupracovníky do funkce místostarosty dosavadního starostu **Mirka Řihu (65)**, do funkce **jednatelky Helenu Šálovou (80)** a za členy **Tomáše Slámu (54)** a **Ondru Sameše (35)**.

Za vedoucí kontrolní komise ČS zvolila Ingrid Pauknerovou. Tato si vybrala za členy komise Miroslava Kučerku a Jarmilu Veseckou. Členská schůze jí volbu potvrdila.

Přejme si, nechť omlazený výbor vede dál náš SIK v dosud nastoleném trendu se silným akcentem na nepolitičnost, mezigenerační shodu a směřování v duchu autentického folklóru.

REDAKCE

Chasa má nové stárky

Rok se sešel s rokem a na konci listopadu jsme opět měli možnost užívat si plně hodového veselí. Tak jako tradičně nechyběla dobrá nálada, pěkné písničky, množství laskomin i vína... Hody však kromě jiného, každoročně s sebou přináší i změnu stárkovského páru. Nejinak tomu samozřejmě bylo i letos. A tak po loňském stárkování Vládi a Inky přebírá štafetu tohoto „starání se“ Vojta Běták s Kristýnou Výletovou.

Dovolte mi tedy nový stárkovský pár v krátkosti představit...

Jak jsem již řekla letošním stárkem je Vojtěch Běták, v civilu se může pyšnit titulem Ing. před jménem a Ph.D. za jménem a je vědecko-výzkumným pracovníkem ve Výzkumném a zkušebním leteckém ústavu. Jeho stárka – v běžném životě tedy Ing. Kristýna Výletová, je specialistkou interní komunikace v Českomoravské stavební spořitelně. Jak se dá u stárků očekávat, nejsou v Krůžku žádnými nováčky. Vojta je

členem již devět let a dokonce již jednou stárkem byl, a to před třemi lety. Jak sám říkal, do letošního stárkování se mu tak úplně nechtělo, ale nechal se přemluvit s podmínkou, že stárkou mu bude právě Kristýna. Ta je členkou Krúžku čtyři roky. Jinak je Kristýna původem z Kyjova, kam se stále ráda vrací a dodnes si zde nenechá ujít žádný hodový průvod. Vždyť právě tady kdysi s folklórem začínala. Ostatně podobně jako Vojta, který v mládí tančil se soubory v Hluku, svou folklorní činnost pak rázně zintenzivnil v našem Krúžku. A samozřejmě právě Vojtovy vazby na Hluk byly příčinou toho, že letošní hody nebyly Kyjovské, ale Hlucké.

Nezbývá než našim novým stárkům popřát jen samé příjemné „stárkovské starosti“ po celý nadcházející rok!

RADKA SÁLUSOVÁ

Zpráva o jednání výboru ve 2. pololetí 2016

Ve 2. pololetí roku 2016 se výbor SIK scházel „U Šálů“ každé pondělí před konáním měsíční besedy.

Mezi hlavními úkoly, které si výbor vytýčil na 2. pololetí, bylo organizační zajištění oslav 120. výročí vzniku Krúžku, schválení nových stanov Krúžku, volba nového starosty a výboru. Jednalo se též o Moravském plesu 2017.

Po dlouhých jednáních a hledání proběhl slavnostní večer 5. 11. 2016 „Na Marjánce“ v Břevnově. Původně byl plánován na 22. 10. 2016 v ND na Smíchově. Garantí akce: Miroslav Říha – organizace večera, Soňa Plzáková – program, Helena Šalová – pořadatelé a pokladna. Výbor vyhodnotil celou akci jako zdařilou. Děk patří všem výše jmenovaným, stejně jako 55 účinkujícím.

Na červnové schůzi výboru předložil Ondra Blaha první návrh stanov sestavených podle nové legislativy. Návrh byl členy výboru připomínkovan a konečné znění stanov bylo předloženo členské schůzi ke schválení na listopadové ČS. 30 dnů před konáním členské schůze byly členům SIK rozeslány pozvánky na členskou schůzi s programem schůze, která se konala

9. 11. 2016. Výbor připravil návrh nového starosty Petra Smetany, který si zvolil nový výbor v tomto složení: Mirek Říha – místostarosta a další 3 členové – Helena Šalová, Ondra Sameš a Tomáš Sláma. Do kontrolní komise byli navrženi: Inka Pauknerová, Jarmila Vesecká a Miroslav Kučerka. Návrhy byly členskou schůzí schváleny.

Moravský ples v roce 2017 bude probíhat 25. 2. 2017 na Žofíně. Garantem organizace plesu byl určen Tomáš Sláma.

Mimo uvedené hlavní akce připravoval výbor náplň měsíčních besed, organizační zajištění akcí na dané období (vinobraní, setkání muzik, Kateřinské hody, vánoční beseda).

Pravidelně probíhala aktualizace adresáře členů. Ve 2. pololetí byli do evidence zařazeni 4 noví členové – Jaroslav Burián, Hrabcová Jana, Hubáčková Barbora a Grohová Hana.

Z evidence byla vyřazena Marie Kumperová 93 let (úmrť) a Josefa Němcová, která na vlastní žádost zrušila členství v Krúžku. Stav členů k 30. 11. 2016 je 240.

Výbor děkuje všem členům SIK, muzikám, sborům, i tanečnickům, kteří svou aktivní účastí podpořili činnost Krúžku, a všem, kteří ročním členským příspěvkem přispěli na provozní výdaje.

HELENA ŠALOVÁ

Besedy SIK

červen + 2. pololetí 2016

Pravidelné měsíční besedy probíhaly každou druhou středu v měsíci v KD Gong ve Vysočanech od 19:00 hod. do 23:00 hod.

Datum	Průběh a program besedy	Účast
8. 6. 2016	CM Martina Sochora <ul style="list-style-type: none">– informace o prázdninových folklorních akcích na Slovácku– organizační zajištění akcí: Pojizerský folklorní festival v Bakově, letní soustředění chasy ve Strážnici, Trojské vinobraní 10. 9. 2016– informace o připravovaných nových stanovách podle nové legislativy– distribuce Vědomosti č. 53	95
14. 9. 2016	CM Žandár <ul style="list-style-type: none">– informace z jednání výboru 5. 9. 2016– informace o termínech vinobraní v Praze 10. 9. 2016 Trojské vinobraní 17. – 18. 9. 2016 vinobraní na Pražském hradě 23. – 24. 9. 2016 vinobraní na Náměstí míru, Grébovka 24. 9. 2016 Malostranské vinobraní– Setkání krajanů v Praze, vystoupení SK Bratislava a Skaličanů 30. 9. – 2. 10. 2016– informace o slavnostním večeru ke 120. výročí vzniku SIK 5. 11. 2016 „Na Marjánce“ v Břevnově– informace o změně místa konání Moravského plesu – Žofín 25. 2. 2017– popřáli jsme našim jubilantům: Karel Medek (85), Jana Slováková (80) a Jan Řehořík (75)	105
12. 10. 2016	CM Martina Sochora <ul style="list-style-type: none">– informace z výboru 3. 10. 2016– připravované akce do konce roku: 5. 11. 2016 Slavnostní večer ke 120. výročí Krúžku	110

12. 11. 2016 Setkání lidových muzik, Městská knihovna Praha 1
26. 11. 2016 Kateřinské hody, KD Gong, sobota 19.00 hod.,
nový stárek Vojta Běták a stárka Kristýna Výletová
14. 12. 2016 Vánoční beseda
-

9. 11. 2016 CM Žandár 120

- výroční členská schůze – řídil Ondra Blaha
 - Program schůze:
 - zahájení, volba předsedajícího
 - zpráva o činnosti Krúžku za období 3 let – M. Říha
 - schválení nových stanov SIK
 - volba nového starosty a ostatních členů výboru
 - volba kontrolní komise
 - vedoucí složek a vedoucí větších aktivit (Plzáková, Šenk, Sochor, Blaha, Vognič, Ulčar) – budou zváni dle potřeby na výborové schůze
 - oslava jubilentů: Olga Hudečková (80) a Bruno Vognič (65)
-

14. 12. 2016 CM Martina Sochora

- vánoční beseda s vánoční hrou a zpěvy
 - oslava jubilentů: Jarmila Vesecká (70), Marie Hlahulková (70), Soňa Plzáková (65)
 - distribuce Vědomosti č. 54
-

Přehled akcí

červenec – prosinec 2016

DATUM	AKCE	MÍSTO
2. 7. 2016	Pojizerský FF	Bakov nad Jizerou
28. – 31. 7. 2016	Letní soustředění chasy	Strážnice
10. 9. 2016	18. Trojské vinobraní	Praha 8, areál Trojského zámku
6. 10. 2016	Generálka na 120. výročí	Praha 6, Na Marjance
19. 10. 2016	Zpívání na výročí 670 let obce Vepřek (část MS)	Vepřek u Mělníka
22. 10. 2016	Soustředění chasy před vystoupením na 120. výročí	Praha 8, DDM Karlín
23. 10. 2016	Generálka před vystoupením	Praha 8, DDM Karlín
6. 11. 2016	Slavnostní večer a setkání SIK Praha, Brno, Bratislava ke 120. výročí vzniku SIK	Praha 6, Na Marjance
12. 11. 2016	Kateřinské hody	Praha 9, KD Gong
26. 12. 2016	Koledování „Na Štěpána“	Praha 1, Kampa

I kdyby trakaře padaly

aneb

Slovácký krúžek na Pojizerském folklorním festivalu v Bakově nad Jizerou

Po delší době jsme se jako chasa dohodli, že by nebylo špatné opustit domovskou scénu a vypravit se někam přes pole. Volba padla na malebné městečko Bakov nad Jizerou, kde se 2. července 2016 konal šestý ročník Pojizerského folklorního festivalu a kam nás místní pořadatelé pozvali. Náš nápad podpořila muzika i mužský sbor, takže nic nebránilo tomu sbalit kroje, nástroje a víno a vyrazit vstříc novým zážitkům.

V sobotu 2. července jsme se sešli takřka za kuropění (tj. v 9 hod. ráno) s pocitem zbytečného ochuzení o pár hodin sladkého víkendového spánku, neboť se s naší účastí počítalo až v odpoledních hodinách.

Jak se však následně ukázalo, čas byl zvolen adekvátně. V první kritický bod cesty se proměnilo vyzvednutí cimbálu v Běchovicích. Ano, zajat s autobusem do úzké uličky to by uměl každý, že? Ale jak pak ven, když si pan řidič umínil, že nevycouvá, ale s autobusem se otočí? Běchovičtí tak mohli u ranní kávy na zahradě poměrně dlouhou dobu sledovat všemožné manévry našeho autobusu a modlit se, aby ten plot či zídka, kam s největší pravděpodobností najedeme, nebyl jejich, ale souseda. Postupem času přibývalo navigátorů z řad Krúžku, kteří

autobus opustili a šli raději signalizovat, než aby trápili žaludek neustálým popojížděním dopředu a dozadu. Nicméně po delším čase a mnoha neúspěšných

pokusech se podařilo autobus otočit do správného směru a zdálo se, že už nic nebrání dalšímu pokračování v cestě. No, jak se to vezme... Zapomnělo se na poměrně důležitý nástroj – na housle... Naštěstí si Martin Sochor rychle vzpomněl (nebo někdo místo něj, už nevím) a okamžitě pro ně doběhl. Přesto se mu, vzhledem ke třem klarinetistům přítomným v autobuse, nepodařilo učinit přítrž nejapným poznámkám o tom, že nás bude doprovázet taková malá česká muzika.

Konečně jsme všichni všechno měli a doufali jsme, že nepříjemnosti máme pro tento den vybrané. Pomalu jsme se ploužili po komunikacích lokálního charakteru z Prahy ven (asi se jednalo o poznávací výlet, což nám bohužel nikdo dopředu nesdělil) a začali mít obavy, zda

vůbec dojedeme včas. Další překážka na sebe nenechala dlouho čekat. Viadukt, ačkoliv se nezdá, je prostě zrádná věc. Ne každý dopravní prostředek pod ním může projet. Třeba takový autobus... Už jsme ale měli praxi. Zopakoval se scénář z Běchovic, kdy část lidí vystoupila ve snaze navigovat, a zbytek čekal, jestli to řidič autobusu riskne a zkusí projet. Nakonec to vzdal a my se vraceli, abychom zvolili jinou cestu. Další zpoždění bylo na světě. Vzhledem k rostoucí míře alkoholu v krvi (co taky v tom autobuse takovou dlouhou dobu dělat) nás zúžení dálnice spojené s kolonou aut a opětovným čekáním nechalo zcela v klidu. Do Bakova jsme tak dorazili veselí, a to je nejdůležitější. Horko bylo sice úmorné, ale ty, co zažili před pár lety festival v Kladně, to nemohlo v žádném případě vyvést z míry. Jen při poznámkách organizátorů, kdo tohle počasí přivezl, že tak na festival nikdy nebylo, jsme cudně klopiли zraky.

Po převlečení do krojů v improvizované šatně v prostoru pódia jakéhosi kulturního domu a zběžném obhlédnutí stánků kolem náměstí jsme už jen čekali na povel k zahájení krojovaného průvodu. Pokyn nepřicházel, zato pořádný lijavec ano. Celý průvod i s pietním aktem u památníku obětem 1. světové války byl tak odložen. Díky Bohu. Neboť to, co se strhlo v původně naplánovaném čase, předčilo představy nás všech o letním dešti. Vítr se zvedl takový, že hlavní stan na náměstí, pod kterým byly lavičky pro diváky, odlétl včetně některých lidí, co ho drželi. Stánkaři měli po několika minutách pro ten den vyděláno. Trosky

stánků se povalovaly po okolí náměstí. Zboží, které včas prodávající neuklidili či pak neuchránili vlastním tělem, bylo zničeno. Naštěstí pro nás, nejdůležitější stánek s řízky a pivem nepřízeň počasí ustál a zůstal bez poškození stát. Program zrušen nebyl, pouze došlo k jistému zpoždění (jak netypická situace pro nás v tento den).

Poté, co se situace poněkud zklidnila, vyrazil krojovaný průvod na původně plánovanou trasu. Můžeme spekulovat, zda zvýšený počet návštěvníků byl způsoben konanou akcí, nebo se většina diváků rekrutovala z řad zvědavců, co se přišli podívat na škody způsobené průtrží. Každopádně alespoň trochu poklesla teplota, takže se nám všem šlo příjemněji. Průvod dorazil na pietní místo do Komenských sadů, kde byla několika proslovy a položením kytice uctěna památka padlých za 1. světové války. Čestná salva prováděná s namířením zbraní do davu přihlížejících nás však poněkud vyděsila. Po prodělaném mírném šoku jsme se všichni vydali zpět na hlavní náměstí a program mohl začít.

Na úvod pronesl pár nevtipných vět Luděk Sobota, který převzal nad festivalem záštitu, a my věděli, že úroveň už může pouze stoupat. V průběhu odpole dne se na pódiu vystříдалo na 150 účinkujících, kromě domácího Pozdního sběru z Malé Bělé a nás, to byl FS Jiskra z Plzně, DFS Lipinka z Vracova, Tetičky z Vracova, FS Dykyta z Přerova nad Labem, hudební skupina Amnis z Mladé Boleslavi a bratrské duo Patrik a Hynek Hradečtí z Domažlic.

Naše vystoupení proběhlo bez problémů a chyb (nebo si jich alespoň nejsme vědomi) a po skončení celého programu jsme vyrazili zpět k domovu za opětovného začínajícího deště. Na rozdíl od ranní anabáze ubíhala cesta velmi

rychle a my, obohaceni o nové dojmy a zážitky (a já o nový materiál na psaní), jsme unavení, ale spokojení následně zamířili ke svým domovům.

INGRID PAUKNEROVÁ

Strážnické letní soustředění

Léto je časem, kdy se různé folklorní soubory druží. Děje se tak při různých festivalech, kde se folkloristé srotí, aby zhlédli vystoupení, anebo se jen tak potkali u stánku při ne/alkoholickém nápoji a ne/zdravém jídle (zaškrtněte správné). K takovému družení slouží i zájezdy anebo souborová soustředění. A ani Slovácký krúžek není výjimkou. Po tom, co se většina souboru potkala v červnu ve Strážnici na slavnostech, se tu

chasa sešla ještě jednou – tentokrát na konci července a právě při soustředění. Útočištěm nám byla orlovna, která si nás okamžitě získala dvěma plně funkčními ledničkami (kam posádky postupně dorážejících vozů ukládaly „zásoby“) a útulným vinným (před námi to víno asi uklidili) sklepem. O dvě patra výš si každý z nás rozložil svůj spacák a ostatní spací „náčiní“ (pyžamo, ručník, koštovačku, vývrtku aj.) Prvním tanečnickům sa otevřely strážnické brány už ve čtvrtek večer. Další se připojovali během víkendu.

Už v pátek ráno nás ale bylo dost na rozcvičku a následná „autička“. Tak jsme pojmenovali hru, která měla za cíl naučit se vzájemně vést, nebo poslouchat toho, kdo vede. Vidět nás při této „zábavě“ neznalý divák, možná by se bál, že se v naprosté tichosti snažíme připlížit k tomu před námi a zákeřně ho přiškrtit, ale to nebyla pravda... Potom následovaly korytňanské. Odpoledne jsme se pustili do bílovské a sedlácké. Večer nás čekala společná zkouška se strážnickým souborem Demižon. Zažili jsme náročnou rozcvičku, velmi svižnou „študýrku“ a pak jsme se snažili pochytit pásma, které souboráci trénovali (hrozenské, myjavské a samozřejmě danaj). Následně jsme se (po dvou a půl hodinovém záprahu) odplazili do sprch a ti statečnější z nás i do nedaleké hospody. Sobota vypadala obdobně až na to, že jsme vynechali oblíbená „autička“ a místo toho – zřejmě povzbuzení zkouškou místních – zařadili „študýrku“ (jak různé krokové variace, tak rytmická cvičení). Odpoledne za námi s úsměvem na rtech a sedmičkou strážnického v kabeli přišel pan Hořák. Tím si nás okamžitě získal. Když jsme dopili, dali jsme se do danajů – vždycky jsme si kousek zatancovali, nechali si dovysvětlit nesrovnalosti, vyměnili páry a začali nanovo. Pak nastalo dělení na dámskou a pánskou část. A zatímco se od kuchyňky ozývaly notečky pěkných dívčích písniček, v tělocvičně se mužské osazenstvo pod vedením pana Hořáka učilo strážnický verbuňk. Čistě ze studijních důvodů jsem se připojila k verbuující části, a tak můžu zasvěceně říct, že to klukům šlo jedna radost. Sobotní tancování někdo uzavřel křikem „Do sprch!“, což jsme ocenili a pak jsme poseděli ve sklepech. V neděli nás vedle bolavých lýtek a jiných otupělých částí těla (a jednadvaceti! schodů dolů do kuchyňky při cestě za snídaní) čekala opět rozcvička. Tentokrát se celá odbyvala buď velmi pomalu, nebo vsedě. A po ní kyjovské skočné.

Celé soustředění bylo vlastně ve znamení učení se nebo opakování všech tanců pěkně od začátku, tj. od základního kroku. Možná to bylo proto, že se povedlo do chasy nalákat několik nových dušiček, ale nutno říct, že během soustředění se všichni všechno naučili tak, že na besedě na první pohled nepoznáte, kdo je nová posila a kdo vytancovaný Krůžkař.

ANIČKA JAGOŠOVÁ

Trojské vinobraní 2016

Trojské vinobraní je akce, které se tradičně Slováký krúžek účastní a „uvazuje“ začátek sezóny vinobraní. Letošní ročník se konal v sobotu 10. září 2016, kdy se muzika, chasa, mužský a ženský sbor společně sešli v hojném počtu na nádvoří Trojského zámku. Počasí bylo až nečekaně letní, sluníčka jsme si užili dostatečně.

Mezi diváky vinobraní je velké množství našich členů. Stejně jako ostatní návštěvníci nevynechají příležitost zúčastnit se příjemné akce spojené s ochutnáváním různých vzorků burčáku a vín. Burčáky ročníku 2016 byly výborné, z tohoto hlediska nebylo co vytknout.

Cosetyčce programu, Krúžek jako tradičně vystupoval po celé odpoledne v několika blocích, ve kterých se prezentovala jak samotná muzika pod vedením primáše Mar-

tina Sochora, tak též mužský sbor i Zpěvulenky. Chasa pak vystoupila s několika tanečními čísly.

Zaznělo několik písní o víně (v podání mužského sboru), ale také několik verbuňků. Velký úspěch sklídily i naše Zpěvulenky. Chasa zatančila mimo jiné „hlucké“, „boršické“ a „sedlácké“. Mužský sbor tradičně ukončil vinobraní obchůzkou vinařských stánků se zpěvem písní o víně a košťováním vzorků.

Na závěr musím hodnotit tento ročník vinobraní jako velmi vydařený. Věřím, že divákům se naše vystoupení líbila a všichni se těšíme na další ročník.

PETR SMETANA

XXXIII. setkání lidových muzik

Městská knihovna Praha

12. 11. 2016

knihovně Praha 1 na Mariánském náměstí.

Letošní Setkání lidových muzik v Praze bylo zaměřeno na lidové písničky z našeho života, jak ve chvílích těžkých, tak také, a to především, v časech lepších – jak nám bylo, je a bude dobře s písničkou. Písnička nemá hranice. Zpívají ji všichni bez rozdílu pohlaví, věku anebo náboženského vyznání.

„Ve Strakonických dobře“, tak pojmenovali svůj programový blok mladí muzikanti s Mladé dudácké muziky a přiblížili nám svěží tóny západočeského regionu i s jednou otázkou „Copa v tom houští děláte“. Na závěr si společně s diváky zazpívali „Ještě já se vohlídám k těm budějckejm zahradám“ a za upřímného potlesku je vystřídala valašská cimbálová muzika KYČERA s blokem „Přirozený výběr“ se zaměřením na mládí (jak by se

dívča s chutí vyvdalo, možná i za synka jako břinek, ale nešlo by za takého, který nemá domu svého). Ještě jedna životní zkušenost zazněla na pódiu – „lepší s mladým mezi kameňama, než se starým mezi perinama“. Na závěr si společně postěžovali, jaké je to špatné, když se ožeňa a vyvdají, pak už nemůžou mezi děvčaty. Zazněl vřelý potlesk.

Gaudeamus se představil s pásmem „Dřív bývávalo stejně“. Hříchy a chyby člověk dělá stále stejně. V minulosti, dnes a bude je také dělat v budoucnu. Od prvního tónu se divák přidává písničkou i potleskem. Lesní pých a úplatkářství, tak nějak se s námi vleče životem pořád. Totéž platí o ženách. Byly zlatokopky i drbny a také jsou a budou. Také je mezi námi dost takových, co se smrti bojí a spí jinde. Velice rozehrál každého milovníka lidové písně Martin Janata junior s písničkou Ti hradečtí páni a následovala písnička o pivu, když dřív bylo drahý. Nakonec jsme si všichni společně a s chutí zazpívali „Bejvávalo dobře“.

Ředitel festivalu ocenil jubilan ty – Helenu Harčarikovou za udržování a rozvíjení lidové muziky v Praze

a za organizaci hudebního folklorního festivalu Setkání lidových muzik v Praze; jako další Jiřinu Matějkovou jako nejuvěrnější návštěvnici Setkání, neboť od roku 1981 nevynechala ani jeden ročník. Společně s Gaudeamem pak společně zaznělo „Živijó, živijó, živijó...“.

Jubilant Slováký krúžek v Praze slaví 120. výročí od svého vzniku. Cimbálová muzika Slovákého krúžku a mužský sbor se sólisty Karlem Medkem, Tondou Houskou a Ondřejem Samešem přiblížili atmosféru lidové písničky na Kyjovsku. Vřelé díky Karlu Medkovi, který ve svých 85 letech nic neponechá náhodě, aby lidová nota v jeho podání nadzvedla divákovy ruce k potlesku a sem tam i k upřímné slzičce radosti. Zazpíval nádhernou píseň „Já sem šohaj z Debrecína“, která chytla za srdíčko každého

diváka v hledišti, který nešetřil uznáním formou potlesku po každé sloce písničky. Pak zazněly písničky o tom, kdo k nám bude chodit, když zelený hájíček nebude hájený, jak nikdo neví, po čem šohajovi srdce teskní, prosba mamičky, aby cérečku pustila k hudcům, že tam „dlúho“ nebude. „Hudci milí hudci, ej vy pěkně hrajete, ale zajtra bože, zajtra už nebudete. Nech zahrajú ešte, ej ty vaše huslenky, veselme sa chlapci z tej našej svoboděnky“. „Hrajte mně husličky z javora řatého, jak jste mně hrávali u tatička mého“ a pak na závěr mužský sbor zazpíval a zatančil verbuňk „Proč kalino v struze stojíš“. Bylo to milé pohlazení po duši. I slzička upadla paní Evě Rejškové a myslím, že nejenom jí. Dohromady to bylo velice pěkné, což divák náležitě ocenil potleskem.

Slovácký krúžek končil společně s diváky zpívanou známou „Na tú svatú Katerinu“ i s refrémem Čobogaj, nebogaj...

Malá česká muzika Jiřího Pospíši-la předvedla v krásné aranži lidským srdcem putování. Putování bylo skvěle zpracované již od první písničky, když se vracel šohaj od své milé plný zážitků, nadějí a vzpomínek, ale sršání byli proti. Pak si vzpomněli na dětství, na ten bezpečný přístav, z něhož se vyplouvá do života. Určitě se každý z nás s nimi vrátil do dob, kdy jsme byli opěvováni láskou a starostlivostí rodičů, stařenek a vůbec. Pinkava nám připomněla mládí v jeho rozpuku. Jak jsme nevěděli, čím jsme, kam patříme a koho si vlastně máme vzít s sebou na cestu životem. Ke konci životaběhu přece jenom každý rád vzpomene, jak objevil jedno a pak zase druhé a pak další. Je potvrzeno, že život běží, jestli se nám to více či méně líbí. Přesto musíme všichni do konečného přístavu doplout na nocleh, kde pán, nepán se spolem sejdem. No před námi je cesta dlouhá, a proto až já odsud povandruju, komu já se požaluju, hrajte mi, trubte mi, zahrajte mi marš. Závěrem doputovala MČM až do Poděbrad a zazpívala si společně s obecnstvem Poděbradskou bránu a na závěr: „Mějte se tu hezky vy panenky všecky, až vy k tanci půjdete, pak si na mě vzpomeňte, že jsem a vámi býval, veselí užíval“. Diváci dali najevo svým potleskem v průběhu putování, že muzika, slova i celkové provedení má myšlenku erudici a cit pro výběr písniček na zadané téma.

Na závěr vystoupila mladá a ambiciózní cimbálová muzika Trnka jako překvapení publika, jich samotných i režiséra tohoto festivalu. Nastoupili se svěžími tóny valašské starouherské, valašské polky, výborný zpěv předvedl primáš. Své perfektní vystoupení ukončili společnou písničkou „V dobrém se sešli a v dobrém rozejdem“. Po druhéj zas příjdem, vzpomínat si budem, dobře sme sa měli, rádi vás viděli, podruhej zas příjdem. Tož přijďte i nabudúce.

Na úplný závěr již tradičně všichni účinkující s nadšeným publikem společně zazpívali píseň – „Na rozloučení mý potěšení ... uvidíš, vošidíš se“.

Po skončení programu následovala ve foyeru Městské knihovny tradiční „Kasací lidová zábava“ s muzikami účinkujícími v hlavním programu. Muziky zahrály přítomným písničky podle přání k poslechu, zpěvu i tanci.

Setkání lidových muzik pořádali: Folklorní soubor Kytice, o.s. ve spolupráci s Městskou knihovnou Praha 1, PVA EXPO Praha Letňany a za finančního příspěví MČ Praha 18 a MČ Praha 1. Významným partnerem je Ochranný svaz autorů. Hlavními mediálními partnery byli: Rádio Proglas, Dětská tisková agentura, vinařství Stanislava Bunži, firma Audiolight, tiskárna TG Tisk.

Záštitu nad festivalem převzali MČ Praha 18 a starosta MČ Praha 1 pan Oldřich Lomecký.

JOZEF HARČARIK
ředitel hudebního festivalu
Setkání lidových muzik

O mužském sboru Slováckého krúžku v Praze

Ke 120. výročí založení Krúžku

KDO JSME

Mužský sbor (MS) Slováckého krúžku v Praze (SKP) je parta chlapů, kteří mají rádi společný zpěv, zejména pak písniček ze Slová-

ka. Zdaleka ne všichni tam máme kořeny, ale po čase se to ani moc nepozná. Jsme amatéři, bez školených hlasů, což se po letech nakonec vlastně jeví jako stmelující. MS je už 9 let součástí SKP, mnozí z nás jsou i řádnými členy zapsaného spolku SKP. Pokrýváme široké věkové spektrum, od pár odolávajících svobodných až po nositele úctyhodného věku (nerealisticky nazývaných pamětníci).

VZNIK A ZÁMĚRY

V SKP se všeobecně vždycky zpívalo, při měsíčních besedách SKP možná víc než teď. Chlapský zpěv byl slyšet na mnohých akcích pro členy i veřejnost. Pro konkrétní příležitost někdo vymyslel program, domluvily se nějaké zkoušky a šlo se třeba i vystupovat. Po minulém kulatém výročí založení Krúžku (v r. 2006) se začaly objevovat návrhy „zdola“ na nějakou systematickou činnost pro chlapy zpěváky. Výbor SKP k tomu nebyl hluchý a od podzimu

r. 2007 se na myšlenku začalo pracovat. Vnitřním záměrem bylo umožnit chlapům setkávání v partě, při dobrém pití a upřímném zpěvu pro radost. K tomu se ovšem přidal i záměr připravit se soustavným výcvikem na vystoupení i mimo SKP, k jeho propagaci a pro potěchu veřejnosti.

ČLENOVÉ

Složení Mužského sboru se utvářelo a utváří vcelku přirozeným způsobem. K „jádru“ těch, co stáli u „založení“ MS se časem přidávali další zájemci. Žádné zkoušení či výběr adeptů se nekoná. Kdo přijde, ten se zařadí, poslechne si ostatní. Ti si poslechnou jeho, až se osmělí. Troufá-li si a zapadne do party, zůstane a časem se ani nepozná, že byl kdysi nový. Nebo uzná sám, či je mu naznačeno, že by to asi nešlo, a v míru se bez oficialit rozejdeme. Nic neobvyklého.

S touto minulostí je nás v současnosti cca 25 registrovaných, to po nedávné redukci seznamu o dlouhodobě neaktivní jedince. Bez přehnaných nároků na přesnost se dá říct, že mimo současných členů prošlo evidencí dalších cca 10–15 chlapů. Fluktuace nevelká, je to nejspíš dobře.

Vnitřní struktura MS je rovněž obvyklá. Základem jsou všichni, jako pořádně

víno má i MS svoje „tělo“. Pro pár osvědčených sólistů ne zrovna nejmladších se rýsují náhrady ve středním věku, což je určitě nadějně. Jsou využíváni zejména při vlastním tancování k předzpěvům, ale i jinak.

Zpíváme si pospolu a na veřejné akce se připravujeme všichni. Kdo může, většinou i pak vystupuje. Jen je-li pádný důvod, dojde k užšímu výběru, zatím výjimečně.

Je třeba se zmínit o jedné zvláštnosti MS, resp. celého SKP. Veřejně vystupujeme v krojích, a to autentických, žádné náhražky či „stylizace“, na to jsme v SKP hákliví. Rodáci ze Slovenska mají kroje většinou svoje, z rodného regionu. Někteří další mají rovněž svoje z některého regionu jim blízkého, ostatní z majetku SKP. Takže když se postavíme vedle sebe, je to pestrá směsice barev a postav. Někomu to možná vadí, někdo je napoprvé překvapen, ale jiné to nebude, dá se to vysvětlit a snad i pochopit.

JAK PRACUJEME

Chceme-li něčeho dosáhnout, musíme pro to něco udělat. Konkrétně to znamená zúčastňovat se zkoušek a pracovat na sobě každý sám ve prospěch všech. Základem jsou naše zkoušky, nejméně 2x měsíčně, spíše však vícekrát, jsme-li před nějakou akcí s naší účastí. Pro zajímavost – do dne sepsání této zprávy se uskutečnilo 227 zkoušek vč. generálních.

Při mnohých akcích nás doprovází „kmenová“ cimbálová muzika SKP.

Zkoušíme vždycky v nějaké vinárně u dobrého zdroje. Vhodných a nás tolerujících míst po Praze moc není. Za ty roky jsme „zkušeben“ vystrídali dost, někde to bylo krátké, jinde i celé měsíce.

Stane se, že si i na zkoušce pozpíváme jen tak pro radost. To ale neznamená, že ledabyle. To by nás dnes už ani nebavilo.

Zpravidla však máme nějaký cíl – vystoupit na veřejnosti. Má to skoro klasický průběh. Umělecká vedoucí vymyslí sama nebo ve spolupráci s některým „specialistou“ k dané tematice program, rozešleme texty. V několika zkouškách se vše v programu doladí, učíme se, co je nové a pak pilujeme a pilujeme. Před významnější akcí bývá generálka, která se zpravidla moc nevyvede a my si hluboce saháme do svědomí a uhybáme očima.

Pak se akce kupodivu docela či ještě více nějak povede a všichni jsme rádi. Občas se dostaví i úsměv a pochvala.

NÁŠ REPERTOÁR

Můžeme bez uzardění tvrdit, že v našem zájmu je celé Slovácko. Dominuje Kyjovsko a Horiňácko, k nim Strážnicko, Podluží, Hradištsko s pestrým okolím, Brodsko, Kopanice atd. Buď nacvičujeme jen pro zpívání MS, nebo jako podporu tancující chasy, často kombinovaně. Témata jsou odrazem historické lidové tvorby všech těchto regionů. Jmenujme např.:

- verbuňky a hošije pro chlapy,
- kosecké a trávnice,
- milostné, o vztazích naplněných i zhrzených,
- o rodině, o radostech a strastech manželství i domnělé „svobody“,

- žertovné a šcegľivé (jen mírně),
- balady, delší a ne zrovna moc veselé,
- vánoční koledy i popěvky,
- atd., těžko to sortýrovat.

V repertoáru se střídají zpěvy sborové i sólové, často kombinované – sbor se přidává k začínajícímu sólistovi.

KDO NÁS VEDE

První zkouška proběhla 27. 3. 2007. Zúčastnil se jí i Doc. Leo Neumann, který nám poradil v mnoha věcech do začátku. Bohužel se však na našem výcviku nemohl dál systematicky podílet.

K vedení se pak uvolila paní Soňa Plzáková a zůstalo jí to dodnes. Chvála-bohu! Je duší a motorem všeho v MS, oficiálně jako „umělecká vedoucí“.

Je přísná a důsledná, ne však diktátor, přístupná k diskusi. Drží se autentičnosti v textech, nápěvech a zejména

frázování. Správná intonace je vyžadovanou samozřejmostí. Její zásluhou jsou mnozí krajané rodáci překvapeni a starší nám pak říkají, že si naše podání pamatují z mládí a dnes už to doma takto moc neslyší.

Čerpá z historických zdrojů, vymýšlí a modifikuje pásma podle momentální příležitosti, konzultuje nejasnosti u osobností na Slovácku. Učí nás mnohé od samého začátku (nebo přeučuje), dolaďuje s námi detaily, trápí se, když nám to nejde, jása a pochválí, když se nám rozbřeskne a zabereme, jak to má být. Trpělivě pracuje jednotlivě se sólisty. Nemá to s námi lehké. Věnuje tomu spoustu času, ale snad ho moc nelituje, občas se dožije (růže mezi trním) i pěkných chviliek (?).

MS bez naší Soničky si nedovedeme představit.

V podmínkách naší „existence“ je nezbytná organizační podpora Soni. Ta padla na moji maličkost. Hledám a sjednávám místa zkoušek, plánuju termíny, komunikuju se členy, rozesílám a tisknu texty atd. Vedu evidenci a prezenci účasti na zkouškách a akcích. Usměřuju chlapy, kde je potřeba, organizační „rozvolněnost“ přichází, když je to nejméně potřeba.

KDE JSME SE PŘEDVEDLI

Je třeba zopakovat, že nejsme soubor, zacílený na veřejné projevy. V MS jsme pro svou radost. Na druhou stranu nelze tajit, že když už něco umíme a můžeme tím někoho potěšit, a dokonce je to snad i žádáno, rádi se veřejně předvedeme. Jde o spoluúčast, ne o akce výhradně naše. Za ty roky toho není málo.

Především jsou akce víceméně pravidelné (každoroční), jako např.:

- Moravský ples,
- hody SKP,
- ples FOS (než zaniknul),
- vinobraní v Troji, ve Strašnicích, na Kampě i jinde v Praze,
- setkání lidových muzik v Praze,
- Pražský Jarmark (než zaniknul),
- výstava vín SKP,
- setkání Slováckých krúžků (Brno, Bratislava a Skaličané),
- vánoční besedy SKP.

Následují akce nepravidelné, občas opakované:

- festival ve Strážnici,
- jiné festivaly (Tvrdonice, Vlčnov, Kladno, Slaný, Dobřichovice, Polsko apod.),

- koncerty cimbálové muziky Jiřího Janouška,
- oslavy založení bratrských krúžků,
- vernisáže rodáků z Moravy (Úprka, Blažek).

A konečně i pár jednotlivých akcí, např.:

- beseda s verbíři v SKP a posléze v Divadle U Hasičů,
- vystoupení v Národopisném muzeu v Praze,
- vystoupení v Paláci kultury v Praze,
- vystoupení v Obecním domě v Praze,
- výročí muziky Dolina,
- Medové zpívání v Kudlovicích,
- vystoupení na parníku pro Rumunské velvyslanectví aj.

K našim aktivitám patří bohužel i rozloučení s těmi, kdož už si zpívají jinde (Navrátil, Grée, Mikulčák, Janečková, Kult, Kultová aj.)

CO BUDE DÁL?

Není známo nic, co by bránilo v pokračování aktivit MS. Kádr je ustálený, schopný dalšího vývoje. Mladým, ale i komukoliv jsme otevření, každý s potenciálem přínosu je vítán.

Takže si popřejme hlavně zdraví, ať se nám daří, ať nás lidé rádi poslouchají a ať děláme radost jim i sobě. Ať se pro naše naladění rodí dobré ročníky, jako se např. zatím jeví 2016!

Poděkujme všem, co nás podporují, naší muzice i panu starostovi SKP.

A našim rodinám, že nám to trpí.

JOŽKA ŠENK

Kmenová muzika 2016

Letošní rok 2016 byl pro nás – muzikanty – hodně náročný. Začal Moravským plesem, na kterém jsme

hráli jak naší chasy, tak i hostujícímu kyjovskému souboru, který jsme také doprovázeli. Na předtančení měli připravený tanec Slovenská, který se v Krúžku doposud netancoval. Byla to inspirace pro naši chasu, aby se ho též naučila. Písničky byly dosti neznámé a také nás dost potrápily, ale útěchou nám bylo, že vše dobře dopadlo. Kyjovští tanečníci byli spokojeni a nešetřili chválou. Potěšilo nás to.

Celý rok byl směřován ke 120. výročí Sl. krúžku, a tak se pomalu začalo nacvičovat. V červenci jsme se zúčastnili

folklorního festivalu v Bakově nad Jizerou a bylo velice dobré, že jsme si mohli vyzkoušet některé taneční a sólové vstupy, které byly zařazeny do programu na výročí, a poučit se z chyb.

V září se vrátil ze studií ze Švýcarska Martin Sochor junior. Je to pro muziku veliká posila. Kdyby klarinetistka Diana Piguet nečekala již třetí přírůstek do rodiny, tak by nás bylo devět. Teď se nás schází osm, ale ne vždy to vyjde. Například na Setkání muzik 12. listopadu nás bylo pět. Hráli jsme ve složení: Kačenka Kačalová-Ríhová (běžně hraje terc, hrála prim), Milan Červenka (na klarinet hraje druhý hlas, hrál terc), primáš Martin Sochor (musel hrát basu). Ještě že jsou tak schopní a vystoupení zachránili. Doufám, že takových příhod nebude víc, budeme hrát v plné sestavě a těšit naše příznivce. Všechny zdraví Soňa.

SOŇA PLZÁKOVÁ

Zpěvulanky v roce 2016

Rok se s rokem schází... Každý vnímá, že se den zkracuje a dnů s puncem 2016 už mnoho nezbyvá. Přichází čas, kdy se ohlížíme zpět. Pro mě

byl rok 2016 především ve znamení naší dcery Aničky, která vtiskla každému dnu kouzlo jedinečnosti, byla a je naší největší radostí. Kromě toho jsme trávili hezké chvíle s rodinou a přáteli, mezi které patří i kamarádi ze Slováckého krúžku. V době, kdy jsem se vzhledem k mateřským povinnostem nemohla účastnit pravidelných zkoušek, byl manžel Ondra mým pravidelným referentem ohledně situace v chasa a celém Krúžku. Pod jeho vedením chasa celý rok rozvíjela své taneční dovednosti, aby pak svou snahu zúročila na vystoupeních. Během roku se mi také povedlo párkrát dojít na zkoušku a s radostí jsem se účastnila některých vystoupení. Těmi nejvýznamnějšími byl tradiční únorový Moravský ples v Národním domě na Smíchově, prázdninový Pojizerský festival v Bakově nad Jizerou a konečně 120. výročí Slováckého krúžku v Praze v listopadu tohoto roku.

Na vystoupení v Bakově a také na 120. výročí se intenzivně připravoval také náš ženský sbor pod uměleckým vedením Soni Plzákové. Festival v Bakově se nesl v příjemném duchu.

Nic na tom nezměnila ani letní bouře, která smetla některé stánky (a možná i stánkaře ☺). Členové Krúžku však neohroženě vytrvali a s úspěchem vystoupili. Ženský sbor se představil v omezeném počtu pouze šesti zpěvulek. Přesto jsme předvedly pěkné vystoupení a se třemi vstupy obohatily celý program.

Po prázdninách už jsme měli jasný cíl – 120. výročí! Chasa, mužský sbor, ženský sbor, muziky a samozřejmě i organizační jednotka Krúžku byly již od září v pohotovosti, aby připravily zajímavý a důstojný program pro tuto mimořádnou událost. Ženský sbor se scházel na pravidelné čtvrteční nácviky. Rády jsme také přivítaly nové členky. Zvláště jsme ocenily zvučný druhý hlas paní Staňky, která se ukázala být sboru velkou pěveckou oporou. Ne vždy však byla účast dostatečná. Nepravidelná docházka přidělala naší vedoucí nejednu vrásku na čele. O to povzbudivější byla účast na posledních zkouškách. Scházelo se nás vždy přes deset a nakonec jsme se dostaly k počtu patnácti zpěvulek, které soustředěně vylepšovaly své výkony ve snaze o co nejlepší soulad a procítění jednotlivých písniček. Závěrečné zkoušky napovídaly, že jde do tuhého. Většina zpěvulek v rámci chystaného programu tancovala, některé si dokonce měnily kroj... Od všech byla vyžadována pozornost a zaujetí pro věc.

Slavnostní vystoupení ke 120. výročí SKK v Praze čítalo 55 minut čistého času a sestávalo se z taneční a pěvecké prezentace několika regionů. Zpěvulky se představily ve třech vstupech. Zazněla dvě sóla a na závěr písnička Smutno těžko na dvě strany, která byla pro tuto příležitost nacvičena bez hudebního doprovodu – tedy a cappella. To pro nás byla velká výzva! Soustředění na čistotu, frázování a v neposlední řadě přednes písničky nás při nácvičce pěkně potrápily. Nakonec jsme mezi sebe přizvaly Soňu, která se stala tím potřebným opěrným bodem pro nás všechny, a dokázaly jsme písničku s prožitkem přednést. 120. výročí zanechalo v paměti nejen členů Krúžku a všech 55 účinkujících, ale

také v srdcích našich hostů – Krúžkařů z Bratislavy a Brna jistě příjemnou stopu. Jsem ráda, že všichni účinkující podali soustředěný výkon, za který by se nemusel stydět žádný soubor. Ukázalo se, že společné úsilí se vyplácí a Slováký krúžek v Praze má co ukázat.

Závěr roku bude patřit tradičně hodům a vánoční besedě. Zpěvulky nebudou chybět ani zde. Výhled do nového roku pak přináší další zajímavá vystoupení. Pro mě je to však hlavně příslib příjemného setkávání s přáteli, společného snažení o stále lepší výkony, tancování, zpívání a radosti ze společného prožívání.

HANA SAMEŠOVÁ

Chasa v roce 2016

Je méně než čtyři týdne do hodů a chasa Slováckého krúžku má za sebou další rok plný tance, zpěvu a společného setkávání. Od vydařených

Kateřinských hodů se pro většinu roku 2016 ujali stárkování Vláša s Inkou. Naším prvním vystoupením byl dne 6. 2. Karlínský masopust, na který jsme přinesli slováckou fašankovou atmosféru a doslova roztančili a rozezpívali ulice Karlína. Většina zkoušek však patřila kyjovské skočné, kterou jsme připravovali pro Moravský ples. Na taneční přípravě skočné se velkou měrou podílel Vláša a Soňa, kterým je tento region Slovácka nejbližší. Na plese jsme se předvedli v silné sestavě také díky členům, kteří se neúčastní zkoušek pravidelně. Úspěchem bylo také to, že šest z osmi vystupujících párů obléklo kyjovský kroj.

Bohužel po plese se opět opakovala situace, kdy citelně klesla účast na zkouškách, a to i přes to, že jsme měli naplánována dvě velká vystoupení – zájezd na Pojizerský folklorní festival do Bakova nad Jizerou na začátku července a především vystoupení na slavnostním večeru ke 120. výročí našeho Krúžku. Přestože průměrná účast na zkouškách byla méně než deset lidí, nepolevili jsme a stále na sobě pracovali. Po klasické a taneční rozcvičce jsme se věnovali tancům, které

byly plánovány na vystoupení: tedy boršická, korytná, hucká, bílovská, kyjovská a sedlácká. Několikrát jsme také tancovali strání a danaje, jež patří do základu našeho repertoáru. Na zkouškách se také objevilo několik nových tváří, z nichž jsme se každého snažili dobře přivítat a zapojit do chasy. Ne každého jsme zaujali natolik, aby zůstal, avšak někteří již mají za sebou svou taneční premiéru.

V životě Krúžku proběhl košt vína a pěvecké vystoupení v Atriu, kde byli členové chasy také zapojeni. S blížícím se festivalem v Bakově se však účast na nácvicích nezvedala. Naopak přibýlo omluvenek, které vymazaly předpokládanou převahu tanečnic. Naštěstí v den konání festivalu nás nemile překvapilo pouze počasí. Jeho rozmarný nás ale nevyvedly z míry a naše vystoupení se povedlo. K příjemné atmosféře přispěli nejen snaživí organizátoři, ale také to, že jsme se my dali dohromady ve slušném počtu a společně předali dobrou náladu, kterou dokážeme společně vytvořit.

Bakovem jsme uzavřeli školní rok pravidelných zkoušek a dalším oficiálním setkáním chasy bylo letní soustředění. To se tento rok konalo od čtvrtěčního večera 28. června do neděle 31. července ve Strážnici. Program tradičně zahrnoval pohybovou a taneční přípravu, pilování tanců, ale také přímý kontakt se Slováckem. V pátek jsme absolvovali intenzivní společnou zkoušku s Demižónem, nejmladším folklorním souborem

ze Strážnice, po které jsme společně doplňovali vypocené tekutiny v místním šenku, kde se dostalo i na zpěv a tanec při muzice. V sobotu byl naším učitelem Jan Hořák, přední taneční osobnost a také organizátor akcí Strážnicka. Pod jeho taktovkou jsme zdokonalovali danaje a tanečníci pak pokračovali verbuňkovými ciframi typickými pro Strážnici. Nezaháleli jsme ani večer – už ve čtvrtek jsme zpívali dlouho do noci, v sobotu slavili kulatiny Petra Smetany i s překvapením v podobě cimbálky a jako každý rok volili stárka pro následující hody a rok chasy. Nebylo to prvně, kdy se nám to nepovedlo hned, a tak jsme po debatě odložili volbu na první řádnou zkoušku v září. Celkově byla na soustředění pěkná účast téměř 20 lidí, bohatý program, dobré zázemí a příjemná atmosféra.

Během léta nás také zastihla nemilá zpráva ohledně prodeje Národního domu

na Smíchově, kde probíhaly naše Moravské plesy a zároveň se zde měl uskutečnit také slavnostní večer ke 120 letům Krúžku. Nový zvažovaný prostor byl velmi odlišný od původně domluveného, uvažované choreografie byly v novém prostoru neproveditelné a program se musel této změně přizpůsobit. Zahájení pravidelných nácviků jsme, s ohledem na komplikovanější přípravu výročí, vyjednali hned na prvního září, kdy jsme také zvolili stárka Vojtu Bětáka, který si za stárku vybral Kristýnku Výletovou. Patnáctého září jsme na trojském vino-braní přidali k vínu tanec, zpěv i kouzlo našich tanečnic. Tuto tradiční akci jsme dobře zvládli a vytvořili atmosféru vino-braní pořádaných na Moravě.

Následujících 8 zkoušek a dva dny soustředění už byly intenzivní přípravou na slavnostní večer, který se nakonec konal 5. 11. v sále „Na Marjánce“. Díky zodpovědnému přístupu a ukázněnosti

účinkujících nakonec vše proběhlo dle scénáře bez zádrhelů. Přiznám se, že jsem dosud neměl příležitost vidět nějaký záznam vystoupení a osobně posoudit, jak naše snažení dopadlo. Mám však radost, že ohlasy diváků byly pozitivní a program, na kterém jsme se podíleli, se velmi líbil. I když provedení tanců jistě nebylo zcela bez chyb, všichni zde zužitkovali svou přípravu, a to nejen za poslední dva měsíce intenzivních zkoušek. Proto bych tímto velmi rád všem za jejich podíl na celém účinkování chasy poděkoval. Z pohledu diváka jsme totiž hodnoceni jako celek, ne jako jednotlivé páry či dokonce jednotlivci. Každý tak svou měrou přispívá k úspěchu či propadu nás všech. Po výročí nám nyní zbývá jen krátký čas pro přípravu programu na hody a pak se již začneme chystat na Moravský ples.

Snažím se důkladně vést účast na zkouškách a vystoupeních chasy. Od posledních hodů jsem jich napočítal 46. Pro zamyšlení členů chasy a představu nečlenů uvádím ty, kteří se účastnili alespoň desetkrát: Vojta 40,

Radovan 22, Anička 16, Inka 28, Ondra 45, Tomáš 17, Barča S. 19, Petr 35, Mirka 18, Vláda 33, Kristýna 24, Kačka 36, Marťa R. 17, Radka 29, Marcelka 19, Jenda 10, Adélka 14, Barča H. 26, David 11, Martina P. 16, Hanka S. 16, Martin S. 11. Stále tedy platí, že nás vlastně není málo, jak vidíme na velkých vystoupeních, ale zároveň se pouhých 9 lidí účastnilo alespoň poloviny zkoušek. Zlepšením situace snad může být větší účast lidí, kteří by svůj zájem o slovácký folklor rádi a intenzivněji v chase dále rozvíjeli.

Na závěr bych vyzdvihl nastupujícího stárka Vojtu za jeho příkladnou účast, současného stárka Vládu, který je jako bývalý vedoucí chasy a zkušený tanečník mou největší oporou na zkouškách, a samozřejmě Soňu, naši uměleckou vedoucí, za kterou stojí nejvíce práce před každým vystoupením.

Věřím a doufám, že se nám podaří nejen pokračovat, ale hlavně růst, a to jak umem, tak počtem.

ONDŘEJ SAMEŠ

Asociace malířek a malířů kraslic České republiky Vám děkuje za návštěvu

Galerie kraslic

Otevřeno pouze po předchozí domluvě

Libotenice 40
412 01 Litoměřice
tel.: 416 848 088

www.galeriekraslic.cz
galeriekraslic@seznam.cz
777 653 203

Rok stárkování – repete

Jak je ten život nevyzpytatelný. Je tomu již mnoho let, co jsem podlehla kouzlu moravského folklóru. A příčinou toho byly právě hody. Psal se rok 2000 a já se řízením osudu ocitla v jihomoravských Čejkovicích, kde se zrovna v tropickém počasí třetího srpnového víkendu tyto slavnosti odehrávaly. Odjížděla jsem z nich ve složitém psychickém rozpoložení, ve kterém se mísilo nadšení z doposud nepoznaného a smutek, že další čejkovické hody budou zase až za rok. Poté, co jsem každoročně na tuto akci v euforické náladě přijížděla, abych další den sklíčeně odjela, jsem nabyla přesvědčení, že jsem se nenarodila ve špatné době, ale pouze na špatném místě (jihočeský Písek odpustí). Závíděla jsem čejkovickým děvčatům možnost chodit v kroji, zazpívat si u cimbálu a zatancovat karičky. A nejvíc jsem každý rok záviděla té, pro kterou si šel stárek přes půl obce s celou chasou, za doprovodu řízné dechovky a s veselým jucháním. Jaké to asi je, když z dálky slyšíte trubky, a víte, že pozornost celé vesnice je upřena k vašim dveřím. Za vámi se stoly prohýbají koláčky, cukrovím a vínem a vy jen čekáte, kdy kapela s celým průvodem dojde před váš dům a kdosi vám zatluče na vrata...

Uběhla spousta let, během kterých tento sen nahradily sny jiné, folklór kvůli studiu etnografie do značné míry ztratil punc výjimečnosti a jednoho vzácného okamžiku v roce. Škoda, že jsem v těch nejnadšenějších letech neznala pražský Krůžek. Hody v něm nedokážou nahradit ty skutečné, o kterých jsem psala. Ale člověku, kterému připadalo nemožné prolomit hranici mezi studiem folklóru a jeho životem, by mnohé nahradily. Škoda, že nabídka na stárkování přišla až v době, kdy se pro mě stalo její přijetí více povinností než přáním, kdy už jsem měla jiné cíle a preference a prvotní pohnutkou k souhlasu byla snaha zachovat v Krůžku hody, když se dnes dobrovolně nikomu z chasy stárkovat nechce. Svým způsobem to není příjemné zjištění – o pozici stárka by se přeci chlapi měli prát a vybraná stárka by měla být na vrcholu blaha... V Krůžku to takto v posledních letech nefunguje. Snad se to dá pochopit. Hody nejsou oslavou celé vesnické komunity, postrádají mnoho atributů těch reálných a nemohou tak vzbudit odpovídající emoce. Asi je správné, že ve většině případů stárkovský pár tvoří lidé velmi mladí, jejichž prožitek ze slavnostní chvíle a z koncentrované pozornosti může být podstatně niternější než značné části z nás, kterým je o mnoho let více a máme už jiné vnímání světa a jiné starosti.

Přesto jsou hody v Krúžku pro chasu příjemně stráveným odpolednem a večerem a mně osobně by jejich absence určitě vadila. Proto jsem také souhlasila s prodloužením funkčního období o další rok, když se jediným kandidátem na stárka stal Vláďa Ulčar. Úkol usnadňoval fakt, že se opět jednalo o hody kyjovské a scénář byl podobný tomu z předchozího roku. Z mé strany tak proběhly přípravy bez větší nervozity se značnou organizační pomocí nového stárka. Ani příprava růžiček nebyla tak náročná jako poprvé, kdy jsme se s děvčaty scházely vícekrát, abychom vůbec daly dohromady hodový věnec, který vyžadoval kompletní obnovu. Novinkou bylo tentokrát oddělené setkání děvčat a chlapců chasy před hodovým obědem. Zatímco u stárka ve Vínorí se začala děvčata

scházet bez jeho přítomnosti, aby mohla o samotě probrat veškeré důležité záležitosti a aktuální dění bez připomínek a přítomnosti těch, o nichž se mluví, na mužskou část čekalo překvapení. Sraz byl o pár kilometrů dále – v Satalicích. Společná výprava pak skončila ve vinném sklepě, většina asi bude tušit u koho a kdo ne, ten si to zjistí, protože to patří k základnímu vzdělání členů Krúžku.

Po společném obědě a překoštování hodového vína, hodové slivovice a několika druhů hodových likérů nastala kritická chvíle odvozu všech potřebných propriet a atributů včetně účastníků. Ani tento okamžik nás však nezaskočil a v Gongu následně nic a nikdo nechyběl, ani nepřebýval. Průběh samotných hodů byl tentokrát klidnější a komornější, přesto jsme si večer všichni užili. Já osobně i více než předchozí rok, protože jsem už dobře věděla, co stárkování obnáší. Zbytek funkčního období plynul v poklidu doprovázen každoměsíčními schůzemi výboru a byl ve znamení plánování výjimečné akce – 120. výročí Krúžku.

Ať bylo, jak bylo, bylo dobře a já se velmi těším na hody letošní, kdy přebírá otěže staronový, a z hlediska volby stárky mnoha legendami opředený stárek Vojta Běták s fungl novou stárkou Kristýnou Výletovou. To bude teprve bezstarostný večer!

INGRID PAUKNEROVÁ

Ako sme oslavovali 120 rokov Slováckého krúžku

Na oslavu 120. výročia založenia pražského Slováckého krúžku sme sa rozhodli ísť autobusom na otočku. Veď len niečo pred vyše mesiacom bola väčšina z tých, ktorí sa chystali prísť boli na Krajanskom festivale v Prahe tri dni. Viacerých nakoniec zradilo zdravie a nás bolo len 25.

Po bezproblémovej ceste sme takmer na minútu presne dorazili v dohodnutom čase na parkovisko pri hoteli Pyramida. Tu nás už čakali Anička Vogničová a Svata Kmošťák. Brňáci prišli tesne po nás. Presun Na Marjánku sme využili aj na vzájomné rozhovory. Po príchode na miesto sa potvrdilo moje tušenie. Priestory Na Marjánce sú veľmi pekné a útulné. Menšia sála mala jednu nespornú výhodu. Všetci aj všetko bolo blízko. Nemuseli sme sa hľadať, lebo sme boli s Brňákmi hneď vedľa seba a našich hostiteľov som tiež ľahko našiel najčastejšie na galérii, kde mali svoje organizačné aj logistické zázemie.

Vlado Petratur a Stano Domček využili čas pred začiatkom oslavy a začali hrať jednu pesničku za druhou. Spolu s nami spievali nielen Brňáci, ale aj niektorí povinnosťami zavalení domáci. Náš spev pekne zvučal vďaka dobrej akustike. Ja som sa potešil, keď zaznela aj moja obľúbená, v našom krúžku dosiaľ nespievaná pesnička „Vyletěl fták hore nad oblačky“.

Oficiálne zahájenie aj celý program, ktorý pripravili oslávenci, boli krúžkarsky bezprostredné a veľmi vydarené. Najskôr zaspievali a zatancovali domáci krátke pásmo z Dolňácka. Po príhovore Mirka Říhu a gratuláciách sme so zatajeným dychom počúvali mladú huslistku, dcéru Jirky Janouška, Markétku, ktorá bravúrne zahrála jednu skladbu vážnej hudby. Názov a jej autora som nezachytil. Potom sa striedali v hraní cimbálová muzika Martina Sochora a Žandár v programe so spevákmi a tanečníkmi, ktorý precízne zostavila Soňa Plzáková. Zaujal ma spev Tonda Housku. To nie je žiadna novinka, ale vraj bol hlasovo indisponovaný. Mladá cimbalistka Anička Jagošová osviežila program sólovo zaspievanú pesničku z Horňácka „Ej odešel mně milý“. Osemdesiatpäťročný mládenec Karel Medek ma dostal tou svojou „Já su šohaj z Debrečina“. Obe spomínané pesničky nadchli aj Miladku Kosovú. Preto som sa na jej prosbu ozval mailom Soni Plzákovej, či by nám aspoň texty z ich nemohla poslať. Už ich máme v Bratislave!

Zábava potom pokračovala volným spievaním alebo tancovaním pri striedajúcich sa muzikách. Pozorní organizátori sa postarali, aby sme mali na stoloch stále čo jesť, a keď sa dopila fľaša vína, veru sme nemuseli chodiť niekde zháňať ďalšiu. Aj mne sa ušlo trocha slávy – domáci si spomenuli na moju šesťdesiatku a okrem tanca oslávencov som dostal aj diplom. Takto sme sa zabávali až do polnoci. Potom prišlo lúčenie so želaním skorého stretnutia hádam už na našich plesoch v Prahe alebo Bratislave. Domov sme prišli v poriadku okolo piatej.

Veľká vďaka patrí všetkým, ktorí sa podieľali na príprave tejto vydarenej oslavy.

VLADO ČULEN

Úvaha o spolkové činnosti Slováckého krúžku v Praze

(novému výboru krúžku k projednání)

Nedávno jsme oslavili 120. výročí jeho založení. Ze zprávy odstupujícího výboru i z krásného programu slavnostního večera na Marjánce jasně vyplynulo, že činnost Krúžku, zaměřená na jeho reprezentaci, je na vysoké úrovni. Za to vděčíme hlavně jeho umělecké vedoucí Soně Plzákové. Jsme však spolkem, který by měl do aktivní činnosti zapojit pokud možno co nejvíce i svých řadových členů. Zde máme ještě značné rezervy.

Když mne před lety přivedla na besedu Krúžku na Žofín Eva Žáčková, bylo na parketu jen několik tančících párů, ale byli to i lidé staršího věku. Chasy bylo tenkrát málo. Měla jsem to štěstí, že jsem se spřátelila s již zesnulým Vaškem Ševčíkem, který řadu let tancoval v souboru Hradišťan a patřil k jeho „Old Stars“. On mě pak naučil všechny regionální tance, které se na besedách hrály.

Jaká je situace dnes? Při besedách bývá parket plný mladé chasy, což je vynikající příslib do budoucna. Starších Krúžkařů je tam žalostně málo, ti většinou sedí u stolů. Muži se občas zvednou a jdou si zazpívat před muziku. Většina žen, zejména těch starších, se po celou dobu baví u stolů se sousedy a nanejvýš si některou z hraných písniček pro sebe prozpěvuje. Tuto situaci řešili před

časem i naši přátelé z Brna. Pokud vím, tak zorganizovali kurz lidových tanců pro Krúžkaře všech věkových kategorií s tím cílem, aby při besedách žádná z přítomných tanceschopných žen nezůstávala sedět u stolu. Jak se to osvědčilo a zdali to pokračuje i dnes, to nevím. Bylo by dobré to zjistit a také se zeptat našich Krúžkařů, jestli by o něco podobného měli zájem. Kurz by měl vést zkušený taneční pár, který by o každém tanci něco pověděl a pak jeho kroky a figury předvedl.

Další problém vidím v nedostatku společného zpívání. Máme dva pěvecké sbory a řadu vynikajících sólových zpěváků. Radoví členové Krúžku si však společně zazpívají jen koledy při vánoční besedě a Všeci sa ptajú při oslavách jubilatů. Při zájezdech si zazpíváme v autobuse cestou tam, zpátky už ne, protože unaveni spíme. Vzácná je příležitost si zazpívat ve sklepě při nákupu vína před cestou domů. Jednou za rok si zazpíváme při Setkání lidových muzik, kde je společný zpěv součástí programu. A tak musíme jen závidět bratislavským přátelům, jejichž krúžkové besedy jsou na společném zpěvu založeny. Tam je vůdčí osobností jejich vynikající harmonikář Vlado Petratur. My Pražáci se

k nim vždy rádi připojíme při setkáních tří krůžků. Kdy a kde bychom si mohli i my společně zazpívat?

Muži si mohou zazpívat před muzikou, ale někteří to vůbec nevyužívají, buď z ostychu, nebo pro neznalost textu písní. Ženám tradice nedovoluje chodit před muziku. Kdy si dříve na dědinách tetičky zpívaly? Při draní peří, předení lnu, vaření trnek, pečení hodových koláčů. Hlavně to bývalo při svatebních obřadech a samozřejmě v kostele. My však už tyto tradiční příležitosti nemáme. Jednou z možností by bylo zařadit společný zpěv do programu našich pravidelných besed. V tom je však háček. My senioři máme většinou rádi všeobecně známé slovácké písničky. Ty však, bohužel, minulý režim zneužíval pro ideologické účely. Dobře si pamatuji, jak je rozhlas do omrzení vysílal, jak zněly z tlampačů při různých brigádách a manifestacích. Zprofanovali je i někteří interpreti, kteří je předváděli teatrálním způsobem a obalovali je líbivým pozlátkem. Medvědí službu jim prokázali i kapelníci dechovek. Ti jejich původní rytmy sešněrovali do polek a valčíků, aby se na ně dalo při zábavách tancovat. A tak není divu, že je ortodoxní folkloristé i někteří naši Krůžkaři odsuzují jako odrhovačky a sentimentální cajdáky. Proto bychom si netroufli si je při besedách zanotovat.

Zde bych uvedla vlastní zkušenosti. Spolu s jedním kolegou vodo hospodářem jsme před časem vytvořili Vodárenské duo (zpěv s doprovodem harmoniky). Vystupovali jsme na odborných seminářích, na charitativních akcích pro

mentálně postižené a v domovech důchodců. Tam se vždy po několika vybraných písničkách hrálo a zpívalo na přání. A byly to nejčastěji právě ty tzv. slovácké populáry, které si lidé nejvíce žádali, protože je znali a mohli si je s námi zazpívat. My jsme pak měli silné zážitky z pozorování, jak ti postižení, staří a nemocní lidé při zpěvu ožili a omládlí. Lékaři dobře vědí, že aktivní muzicírování a zpěv jsou vynikající psycho- i fyzioterapie. Zkusme si je i my v pražském Krůžku dopřát!

Předkládám tedy novému výboru

k posouzení a projednání tento návrh:

Předřadit hodinu společného zpěvu před vlastní besedu, tj. od 18 hod. Mohlo by se tomu říkat Společné nebo sousedské zpívání, Zpívánky, Zpíváme si pro radost apod. Zpívali bychom písničky známé ale i méně známé, které bychom vyhledávali v našem zpěvníku. Tím bychom se je učili. Také bychom se nemuseli bát posměchu našich pěveckých profesionálů kvůli intonačním nedokonalostem nebo zpívání odrhovaček. Pro jistotu je můžeme poprosit, aby na naše amatérské zpívání raději nechodili. Kde však vzít doprovodného muzikanta? Nejlepší by byl harmonikář. Je třeba zjistit, jestli některý člen současných nebo dřívějších krůžkových muzik hraje na akordeon a jestli by byl ochoten se této nové funkce ujmout. Když neuspějeme, musíme hledat mezi rodáky z Moravy žijícími v Praze. Ti ty naše písničky znají. Hospodští harmonikáři z Čech hrají většinou dechovkové lidovky a staropražské nebo

tramské písničky. Než někoho najdeme, mohli bychom snad požádat některého z našich houslistů. I při sólových husličkách se dá dobře zpívat.

Závěrem bych ocitovala Jarka Nohavici: „Dokud se zpívá, ještě se neumřelo!“
S pozdravem

ALENA SLÁDEČKOVÁ

Jag sem jednu starímu Fúkalovi pokrival presús

„Tož sem vám jednu pokrival f Pavlovicách starímu Fúkalovi presús. Diž usem bil s pracú hotovej, bilo navečír. Chcel sem idom, ale taková se dohnala búrka, že lílo jag z hrnca. Fúkal doňďa z venku mňe povdali: „Šak nechotťe fčilkaj dom! Než biste došli do Němčiček, bili biste mokrej jag miš. Možete u náspat, bár aji tadi f kuchiňi. Dáme vám senkaj otípku režnej slámi. Šak se tu nejag zmňesknáme!“ Kuchiň mňeli malú, bilo tam enom jedno lúško, gde obá spávali. Sedl sem si teda na legátku stranú, nažgál sem si fajku a kúřil sem. Fúkalce povdali: „Starej, pod' večerät!“ Vítáhli s trúbi kastról s pjerama, dali ho na stúl a obá se do nich pustili. Za chvílku si Fúkal otřeli rukávem hubu, otočili se ke mňe a povdali: „Toš pote s nama!“ Usemňel aji hlat. Moja stará mňe dala ráno do huzilku pár belešů, ale ti semňel už dávno sňezení. Nuchál sem, jak pjeri pjekně voňeli – bili s brablencama – až mňe slini tekli jakocúrovi. Nešel sem hneť, abi si snáť nemisleli, že su nejakej neznahaňba. Povdál sem: „Ale dice mňe aňi nechce jest!“ Bil sem istež, že mňe řeknú ešče jednu. Ale oni už

ani nebedali... Diš mňeli po večeri, vzali Fúkalce kastról ze stola. Jag ho nesli, nasísl sem do něho a viděl sem, že tam zbil ešče pjer dost. Fčilkaj teprú ňe to začalo mrzet, že sem nešel hneť večerät, jag ňe volali. Povdám si v duchu: „Si tu mislím vzácnej jag miš hovno f krúpách, diš už tě víckrát nezvali!“ Čúhál sem po Fúkalce, gde ten kastról skovajú. Oni si vistúpli na špički a strčili ho k podlaze na rošt. Pot fúsama sem se už smíl. Těšil semse, jag si ocáť nejakú pjeru vitahnu, aš oni usnú. Chvílu se ešče bárco plkalo. Potom donesli Fúkal otípku tej slámi. Já semsi ju rozvázal a rovnál ke spaňú. Při tem sem pořád čpekulirovál, jag bich se k tem pjerám dostál. Ze zemi bi to lefko nešlo, protože su malej. Povdám Fúkalce: „Prosím vás, tetičko, pučte mňe nejakej stoličky! Já si ju tadi opřu, abi se mňe tá sláma pořád nerozídžďala.“ Podali mňe stoličku a jásem se chvílku mrvíl sem a tam a potom sem začál naschvál chrápat, jagbich už spál. Oňi se taki chistali k spaňú. Pak sfúkli svjetlo, vlezli poduchnu a za chvílku spali, jag diš ich do vodi hodí. Enom si odfukovali. Mňe už hladem v břuchu škňúralo jag ve starích

hodinách. Potichučku semsi sedl a posl-
 úchal sem. Venku ešče pršelo, enom špla-
 chuňalo. F kuchini bilo tma jag v mñechu.
 Namakál sem stoličku a dávaja pozór, abi
 to moc nešamořilo, opatrně sem ju posta-
 vil o kúsek dál, abich na ti pjeri pjekně
 dostál. Pomalički semse k ni došúral a uš
 stúpám jednú nohú na ňu a rukama šamí-
 ráram po roště, aš dondu na ten kastról.
 Uš ho držím v rukách. Ale fčíl narás se
 tá potfora stolička převrátila – stúpl sem
 nejspíš potmñe
 na jeden kraj –
 a já letím kdesi
 dúle aji s pjera-
 ma a dopadnu
 na cosí mñekí-
 ho. Ftem se ozve
 u mñe straš-
 nej ženskej
 křik: „Pomóc,
 pomóc, zlodě-
 ji!“ Starej Fúkal
 celej rozespalej
 zařvali: „Co se

stalo? Ná co tadi člověče spúzáte? A ti
 stará nebřešč!“ okřikovali ženu. Zhabali
 se spelecha, škrkli sirku a tu teprú vidě-
 li to boží dopuščení. Stolička převrácená,
 já ležím napříč přes lúško, pjera kamke-
 rá se gúlá po duchně, fšecko od maku
 a masního. V rukách sem držel kast-
 ról, ale celej pokrívenej, jag sem s ním
 chráml dúle. Jábich se bil račí f kozím
 rohu viděl. Obá dvá se do mñe pustili.
 Co že prej labuju po baráku a pabúňám,
 diš oni spijú. Honem mñe napadla šikov-
 ná vímluva: „Lidički, jářku, nemñejte
 mñe to zazlí. Víte, já mívám negdi padúci

nemoc a dnes mñe to zas potfora akorát
 chitlo. Já potom nevím, co dělám. Já za to
 nemožu.“ – „Proč ste nám to neřekli člo-
 vječe hneť večír?“ povdali Fúkalka. „Bili
 bisme vás dali na noc spat do maštale.
 Máme tam beztak enom telisko.“ Rána
 sem se nemohl ani dočkat. Enom se zača-
 lo trochu rozednívat, stál sem a rázoval
 do Němčiček.“

*Tolik nářečí Němčičských v předminu-
 lém století. Ptáka po peři, člověka po řeči.*

*A Němčičáka? Toho podle dolského náře-
 čí a hanácko-slováckého kroje. Býváva-
 lo. V Němčičkách a v některých okolních
 obcích se ještě před osmi desítkami let mlu-
 vívalo a ještě dnes trochu mluví nářečím
 dolským. Věrnou podobu místního náře-
 čí neřozznamenanou moderními sdělovací-
 mi prostředky zachytil místní učitel Ludvík
 Sadílek (1889 – 1959) podle vyprávění
 Josefa Sirného (*1862). Text odborně upra-
 vil přítel Ludvíka Sadílk – jazykovědec
 doktor Jaromír Bělič. Jeho záznam najdeme
 v publikaci Dolská nářečí na Moravě. Tam
 však doktor Bělič používá pro dolské nářečí*

znaky, které nejsou na psacím stroji, ani na běžném osobním počítači. Takže výše uvedený text je zaznamenán jen s dostupnými literami.

Dolské nářečí prochází Moravou úzkým pruhem mezi oblastí hanáckou a moravsko-slovenskou. Jde od Podivína až po okrajové části Zlína. Dělí se na podskupiny. Do jižního ostrova – III. typu patří třináct obcí břeclavského okresu: Bořetice, Brumovice, Kobylí, Krumvíř, Moravský Žižkov, Morčůvky, Němčičky, Podivín, Rakvice, Šakvice, Velké Bílovice, Velké Pavlovice, Vrbice.

Hanáci nás nejčastěji považují za Slováky a Slováci zase za Hanáky. Sami se však cítíme blíže ke Slovákům, i když dolské nářečí má mnohé znaky nářečí hanáckého i moravskoslovenského. Mezi řeči uvedených obcí jsou patrnější drobné rozdíly, ale téměř detailně shodnou je mluva v Němčičkách, Bořeticích a Velkých Pavlovicích.

Pro Němčičky je v tomto směru zajímavé sousedství s obcí Horní Bojanovice, která je Němčičkám nejbližší co do vzdálenosti. (Od němčičského kostela ke kostelu v Horních Bojanovicích jsou bývalou polní cestou dva kilometry, od němčičského kostela k němčičskému sportovnímu areálu je to 1,8 km a k bořetickému kostelu asi čtyři kilometry.) Horní Bojanovice však již patří k oblasti nářečí hanáckého. Výrazná rozdílnost nářečí v těchto sousedících obcích bývala příčinou mnohých posměšků na obou stranách. Dnes se vlivem sdělovacích prostředků rozdíly, ale i samotný dialekt mění v jakousi obecnou moravštinu s charakterem interdialektu.

Podívejme se, jak rozdílně stejnou myšlenku vyjádří v uvedených sousedních obcích.

V Němčičkách: Tož sem vám jednu pokrívál f Pavlovicách starímu Fúkalovi presús. Diž usem bil s pracú hotovej, bilo navečír. Chcel sem idom, ale taková se dohnala búřka, že lílo jag z hrnca.

V Horních Bojanovicích: Tož sem vám jedná pokrěval f Pavlovicách starýmu Fákalovi presás. Dež už sem bel s pracá hotové, belo navečír. Chcel sem dum, ale taková se dohnala bářka, že lilo jag z hrnca.

Pro zajímavost se ještě zastavme u dalších našich sousedů, a to v Boleradicích. Jejich nářečí patří rovněž k hanáckému, stejně jako v Bojanovicích. Je-li dialekt výše zmiňovaných třinácti obcí s nářečím dolským velmi podobný a u Němčiček, Bořetic a Velkých Pavlovic dokonale shodný, není tomu tak s nářečím hanáckým za pomyslnou hranicí. Sousedící obce Horní Bojanovice a Boleradice patří sice společně k oblasti hanácké, ale přes malou vzájemnou vzdálenost tři kilometrů, je jejich dialekt výrazně rozdílný.

V Boleradicích: Tož sem vám jednú pokrěval f Pavlovicách starému Fókalovi presós. Dež huž sem bel s prác hotové, belo navečír. Chcel sem dum, hale taková se dohnala bõřka, že lilo jag z hrnca.

Na závěr jen stručně porovnejme:

V Němčičkách – majú, dajú, zpívajú, v Horních Bojanovicích – majá, dajā, zpívajá, v Boleradicích – majó, dajó, zpívajó.

JAROSLAV SLEZÁK

Zpívali jsme v kostele, kde začínal Antonín Dvořák

Při příležitosti oslav 670 let od první písemné zmínky o obci Vepřek jsme zpívali v místním kostele. Díky příznivým okolnostem se sešla

polovina mužského sboru ve složení Jožka Šenk, Dušan Macháček, Tonda Slovák, Jindra Rajtoral, Jura Trapek, Mirek Marada a Bruno Vognič a přinesla moravskou písničku do starobylé místní části Nové Vsi, do obce Vepřek u Mělníka. Naše vystoupení bylo včleněno do oficiálního programu oslav výše zmíněného výročí. Několik stovek místních ze všech pěti částí Nové Vsi zmlsaných předchozími vystoupeními různých pěveckých sborů a jiných kulturních těles, která zde dříve vystupovala, zvědavě očekávalo náš výkon.

Vystupovali jsme s narychlo vytvořeným repertoárem sestaveným Jožkou ve vlaku – cestou do místa samého – s přihlédnutím k tomu, že vystoupení bude v prostředí kostela a naše schopnosti „a capella“. První sada písniček byla tečkou programu v kostele,

začali jsme „Dúbravěnkou“ a následovalo pásmo písniček o víně. Překvapili jsme nejen přítomné, ale někteří z nás i sami sebe. Odměnou byl uznalý potlesk a slova chvály. Po krátkém přesunu do místa slavnostního otevření nového mostu, jež bylo druhou částí oslav, jsme po vyzvání starostou spustili „Před našim je mostek“ a „Teče voda zpod záhora“.

Příznivé přijetí místních nás aktivovalo k několika dalším písničkám, zejména pak kyjovským a uherskobrodským, které si s námi s chutí zazpívali i nemnozí rodáci. Neplánovaným přídavkem jsme se připravili o občerstvení připravené pořadateli. O to víc snad kamarádům chutnalo potom u nás doma. Věřím, že pro všechny to byl dobře strávený večer, kde se i něco nového dozvěděli. Pro mě jejich nezištný počín byl tím nejhezčím dárkem k pětadesátinám. Chlapi, ještě jednou děkuji!

Naše vystoupení se muselo opravdu líbit. Jinak by na naše následující veřejné vystoupení na 33. ročníku Setkání lidových muzik v Městské knihovně v Praze nepřijela fandit desetičlenná parta našich nových příznivkyň.

BRUNO VOGNIČ

Stručně ale výstižně

Ke koncertu v Atriu u příležitosti 70. narozenin Jiřího Janouška

Milá Soňo,

za celou rodinu a hlavně za tátu moc pozdravuju! Včera se koncert opravdu povedl... jeden lepší sólista, než druhý, sbor zpíval jako o život, atmosféra euforická a táta – i když by to nikdy nepřiznal – dojatý. Chlapi jsou ve vynikající formě, Tonicček, Jožin a Karel zazpívali jako nikdy, tak bylo velkou radostí je zase slyšet a těšíme se na další koncerty!

za rodinu *Markéta*

K vystoupení na Moravském plesu mezi CM Martina Sochora a kyjovským souborem, který CM doprovázela

Dobrý den Zdeni,

ještě malý dovětek. Já nejsem na nějaké velké choreografie, ale vaše vystoupení se nám velice líbilo. Bylo udělané s citem a šeci poznali, že to je Slovenská, alespoň kdo tomu trochu rozumí. Tanečníci krásně klouzali po parketu, radost pohledět. Je vidět, že jsou vytancovaní, a když se postaví před muzikou, tak to stojí šohajé. Neomlouvám nás, ale práce je tady velice náročná, protože se lidi stále střídají. Těšíme se, že bychom ještě nějaké to doučování udělali, když byste měli čas a chuť. Byl to pro mě večer plný krásných dojmů a vzpomínek.

Zdravím vaši partiu a třeba bychom na hody dojeli,

Soňa Kultová-Plzáková

Vážená paní Plzáková,

děkujeme za uznání, ale je to z velké části Vaše zásluha. Zvládli jste to s naprostou noblesou a precizně. Jako tanečnice jsem hlavně ocenila rytmus a to se potom tančí jedna radost. Připouštím, že jsme měli původně obavy, ale Váš výkon byl obdivuhodný. Chtěla bych Vám touto cestou tedy ještě jednou poděkovat za skvělý doprovod. Celkově to byl to i pro nás večer plný dojmů, vše bylo perfektně zorganizované a všichni se bavili.

Na Hody 2016 Vás srdečně zveme!

Zdena Kyněřová

K oslavě 120. výročí vzniku Krúžku

Milí přátelé,

ještě jednou velké díky za milé setkání v Praze. Bylo to velkolepé, nemělo chybu. Nálada byla při našem odjezdu výtečná, tak jsem se nestačila ani s některými rozloučit a poděkovat. Včera jsem se vrátila o 20 let zpět s publikací Praha a moravští Slováci a zavzpomínala na ten sice krátký pro mě čas, ale o to intenzivní, kdy jsem mohla být účastna dění Slováckého krúžku v Praze spolu s Jendou a měla možnost poznat řadu významných osobností, z nichž již mnozí nejsou mezi námi. Tedy ještě jednou velký dík.

Přeji hodně úspěchů do dalších let.

Zdena Kristová

Oslava u přátel

5. listopadu jsme s naším krúžkem odjížděli do hlavního města na pozvání bratrského Slováckého krúžku Praha, který slavil významné jubileum – 120. výročí založení. Účast našich krúžkařů byla hojná včetně omladiny, nálada veselá, umocněná těšením se mnoha z nás na shledání s přáteli, s nimiž udržujeme pravidelné kontakty.

Setkání se tentokrát nekonalo v nám už známých prostorách Národního domu na Smíchově, ale v sále restaurace Na Marjance na Břevnově. Prostředí bylo krásně historické, srovnatelné pro mě se smíchovským domem, personál víc než příjemný, pohoštění bohaté a chutné. Abych se nezmiňovala jen o hmotných stránkách setkání – musím kladně hodnotit i dobrou organizaci

našich přátel a poděkovat Aničce Vogničové, která nám mj. přišla k autobusu naproti, abychom pak nemuseli bloudit pražskými ulicemi a dostali se na místo setkání včas.

Po vzájemném uvítání i s členy Slováckého krúžku Bratislava a Skaličané následovalo hodování, vzájemné připíjení na zdraví a další setkávání, večer pak hodinu a půl trvající vystoupení členů pražského krúžku. Naštěstí se mě nikdo neptal, co se mi na vystoupení líbilo nejvíc. Odpověď by totiž byla dost těžká – líbilo se mi všechno. Ať už to byl mužský zpěv či bohatýrský přednes Karla Medka, nebo hra muzikantů pod vedením primáše Martina Sochora, včetně mistrovského cimbálového provedení řeckého syrtaki. Pochvala patří rovněž mladé muzice Žandár s primášem Ondřejem Blahou, krásným písničkářem ženského sboru i tanečnickům. Poklonu skládám Soně Plzákové za choreografii pořadu. Bylo mi prozrazeno jedním z kamarádů, že při náročných nácvicích čísel používala i tradičních výchovných metod, aby povzbudila všechny členy k vrcholným výkonům. Jedinou „vadu na kráse“ spatřuji v tom, že někteří lidé v sále nedokázali ovládnout svoji vrozenou upovídanost a hlasitým hovorem rušili účinkující i ostatní klidné diváky.

Večer utekl jako voda, cesta autobusem domů též – při zpěvu písniček z pohádek, produkovaném našimi tanečnicemi, jsem usnula jak jezule. Nezbyvá mi, než se těšit na další setkání, určitě na Moravském plese na Žofíně.

Všem členům Slováckého krúžku v Praze bych do dalších mnoha let chtěla popřát hodně zdraví, mnoho tvůrčích invencí, nechť neztrácejí energii a elán v dnešních těžkých časech. Krásná hudba a krásná píseň (a nemusí to být právě slovácká lidová) mně samé byly často oporou v náročných chvílích. Ještě jednou díky.

Hana Dostálová,
Slovácký krúžek Brno

Dětský folklorní soubor Kytice

Dětský folklorní soubor Kytice oslavil v roce 2014 dvacet let své činnosti jako pokračovatel dospělého souboru stejného názvu. Soubor působí v Praze. V roce 2002 Kytice převzala štafetu v pořádání festivalu „Setkání lidových muzik“. Navázala tak na své předchůdce, kteří stáli u zrodu tohoto festivalu. Součástí nového pořadatelství se stalo i setkávání dětských lidových muzik.

Umělecká vedoucí Kytice, Milena Pitterová, pracuje s více než 50 dětmi ve věku 4 – 15 let. Kytice předvádí taneční pásma, tance a písně jižních, středních Čech a Chodská nejen doma, ale i v zahraničí. V muzice pod vedením Mileny Kmentové působí vedle dospělých muzikantů i děti od 6 let z řad tanečníků. Vytvořili několik samostatných tematických pásem, se kterými se muzikanti prezentovali na všech 12 ročních festivalu „Setkání dětských lidových muzik“.

Soubor připravuje tradiční jarní a vánoční koncerty, jejichž součástí jsou výchovné koncerty pro školy na celém území Prahy. Kytice se účastní významných folklorních festivalů v Praze a dalších částech ČR: „Jižní město zpívá, hraje a tancuje“, „Pražský Jarmark“, „Setkání muzik“, „MFF Strážnice“, „Rožnovská valaška“, „Tuchlovice“, „Luhačovice“, „Lázně Bělohrad“, „Mělnický vrkoč“. Soubor vystupoval také v zahraničí – Chorvatsko, Polsko, Francie a již šestkrát na Slovensku.

V letech 2007, 2009 a 2012 soubor vybojoval účast na celostátní přehlídce dětských folklorních souborů v Jihlavě, v posledních letech se pravidelně účastní soutěže „Zpěváček roku“. V roce 2013 Eva Křišťoufková vybojovala účast v celorepublikovém finále „Zpěváček roku“ ve Velkých Losinách. Zúčastnili jsme se umělecké soutěže ALLEGRO 2016 a v kategorii skupin jsme se umístili na 1. místě.

V soutěži Zpěváček 2016 (Praha a Středočeský kraj) jsme byli opět úspěšní: v I. kategorii do 10 let se Ema Roubíčková umístila na 2. místě, Matyáš Vrbský na 3. místě. Ve II. kategorii 11 – 16 let se Martin Janata umístil na 2. místě a Eva Křišťoufková na 3. místě.

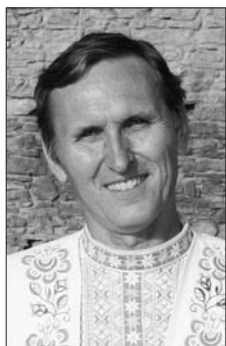
Jsmo rádi a gratulujeme. Martinovi budeme držet palce v národním kole.

Kytice o. s., Chlebovická 495, 199 00 Praha 9.

Více na: <http://muziky-cz.webnode.cz/o-festivalu/>

JOZEF HARČARIK

Prehľad činnosti Slováckého krúžku a Skaličanú jar – zima 2016

Slovácky krúžek a Skaličané od informácie, ktorú ste si mohli prečítať vo Vedomosti č. 53 sa okrem tradičných stretnutí pri muzike v Doprastave na Košickej ulici aj v tomto roku zúčastnil prehliadky folklórnych súborov v Lozorne. Bolo to v nedeľu 29. mája 2016. Tentoraz v menšom počte, ale s husľami Gaba Scustera a cimbalom Petra Fajkusa, ktoré zneli aj po oficiálnom programe na spoločnom spievaní všetkých účinkujúcich. Krúžok reprezentovali krojovaní speváci a speváčky Dleštíková, Janičková, Skybová, Vlachynská, Blichla, Herzog, Nemeč a Zámečník.

V sobotu 30. júla 2016 sa krúžok predstavil v Rakúsku **na koncerte speváckych zborov v Leopoldsdorfe** pri príležitosti 95. výročia založenia mužského speváckeho zboru. Vlastnými autami sme sa dopravili do tohto malého mestečka na Moravskom poli. Nielen na ceste nás sprevádzalo horúce letné počasie, ale na mieste aj veľké dusno v telocvični, kde sme vystupovali. Podľa reakcií divákov aj ostatných účinkujúcich sme boli osviežením celého koncertu. Ako jediní sme boli folklórny súbor a do programu sme zaradili aj tanečné bloky. Diváci obdivovali naše rôznorodé kroje. Účastníci a účinkujúci boli: Fajkus – cimbal, Petratur – harmonika, spev a tanec – Čulen, Čulenová, Dleštíková, Domček, Janičková, Kováč, Kollároci, Kollárociová, Kovačičová, Labašová, Maďarová, Nemeč, Orbán, Poláček, Vladová.

Všetci krojovaní a dokonca aj viacerí nováčikovia, ktorí kroje ešte nemajú, sa zapojili do nácvičku nového pásma. „Dožinky“ – výber pesničiek a choreografiu tancov pre nás pripravila pani Chaloupková zo Základnej umeleckej školy Skalica. Od apríla do septembra sme pravidelne nacvičovali, vrátane sústredenia v júni na Smradavke. Pri predchádzajúcich pásmach sme sa učili jeden, maximálne dva tance. „Dožinky“ boli pre nás po tanečnej stránke dosiaľ najnáročnejšie. Pani Chaloupková s nami skúšala šesťkrát. Vlakom dochádzala za nami zo Skalice vo svojom voľnom čase. Keď sme skúšali sami, tak nás usmerňovali Majo Orbán a Inge Štefančíková. Vlado Petratur nám vyhrával na harmonike. Počas dovolenky ho zastúpil Stano Domček. V septembri na posledných dvoch

nácvikoch už hrala s nami kompletná muzika. Priestory na nácviky sme viackrát menili. Začali a končili sme v prenajatých priestoroch ZO OZŽ Valčík, potom vďaka Janke Maďarovej a ochote generálnej riaditeľky divadla Nová scéna Mgr. Ingrid Fašiangovej sme cez prázdniny nacvičovali zadarmo v baletke a nakoniec, keď sa začali rekonštrukčné práce na Novej scéne, nám Vlado Slavík aj vďaka porozumeniu zo strany dekana Prírodovedeckej fakulty UK Doc. Dr. Milana Triznu, PhD. vybavil priestory vo vstupných priestoroch fakulty – opäť bezplatne.

Ozajstným vrcholom tohtoročného snaženia krojovaných krúžkarov, tentoraz preorientovaných viac na tanečníkov ako spevákov, boli naše vystúpenia na **Krajanskom festivale v Prahe**, ktorý sa konal v dňoch 29. septembra – 2. októbra 2016. Priestory na vystúpenia v Dolných Chabroch a v Libni, aj napriek pôvodným obavám, boli dostatočné na to, aby umožnili tancovať všetkým párom: Čulenovci, Dobrovodská – Slavík, Drozdová – Poláček, Kollárociocvi, Kovačičová – Orbán, Labašová – Zámečník, Maďarová – Ivanič, Štefančíková – Jankovich. Gazda a gazdiná boli Kováč a Dleštíková. Spevom tanečníkov podporili Dleštík, Herzog, Nemeč, Melicherčíková, Skybová, Vajda, Vladová, Vlachynská. Muzika vyhrávala nielen na vystúpeniach, ale aj po dva večery na hoteli Vltava v Řeži u Prahy, kde sme boli ubytovaní: Domček – harmonika, Fajkus – cimbál, Marton – husle, Schuster – husle, Petratur – harmonika, Podhradská – husle a Václavík – kontrabas. Nezabudnuteľné pre všetkých okrem vydatených súťažných vystúpení boli večery plné spevu a tanca s mladými tanečníkmi zo súboru Studánka z Mykolajivky na Ukrajine. A nakoniec naše vystúpenia ocenili aj organizátori. **Stali sme sa absolútnymi víťazmi 10. ročníka Medzinárodného krajanského festivalu vo všetkých kategóriách.**

Pravidelné mesačné stretnutia krúžku pri muzike v Doprastave na Košickej ulici pokračovali podľa vopred dohodnutých termínov: 17. 6., 9. 9., 14. 10., 11. 11. Decembrový krúžok sme presunuli z piatka 16. 12. na utorok 6. 12. 2016.

Príprava **Spevníka Slováckého krúžku a Skaličanú** zamestnala najmä Vlada Petratura a Petra Fajkusa. Organizačnú stránku ako kontakt na notopisca Jara Pirkla zo Základnej umeleckej školy v Skalici, prípravu do tlače a samotnú tlač som si zobral na starosť ja. Nakoniec ešte vďaka celkovému počtu 160 pesničiek bolo treba zabezpečiť nový zakladač aspoň na 200 pesničiek, lebo ten pôvodne vyrobený v roku 2013 bol už malý. Sponzorsky sa na výrobe oboch veľkostí zakladačov podieľala firma PRODEX s.r.o. Môžem však slúbiť, že nezostane len pri tomto počte piesní, lebo Vlado Petratur už usilovne pripravuje podklady pre prepis do nôt ďalšie pesničky.

Naša muzika je základom dobrej nálady na všetkých akciách krúžku. Želaním všetkých, ktorí chodia na stretnutia pri cimbale je, že to takto zostane aj v budúcnosti. Významným oživením a posilnením muziky bol príchod pani Vierky Podhradskej, významnej huslistky a pedagogičky. Trvalou súčasťou už je aj Jožko Antal (kontrabas, husle). Našími stálicami v muzike sú Petr Fajkus, Vlado Petratur, Stano Domček, Gabo Schuster, Paľo Marton, Jožko Smida a Bohuš Václavík.

VLADO ČULEN

Přehled činnosti

Slováckého krúžku v Brně

15. – 17. 1. soustředění mužského a ženského sboru Slováckého krúžku na Třech studních na Vysočině
20. 1. Valná hromada Slováckého krúžku a beseda u cimbálu
6. 2. 66. Slovácký ples Slováckého krúžku nazvaný Fašanku, fašanku; hrála Dechová hudba Šardičanka, vystupoval Slovácký krúžek v Brně s fašankovými tanci, soubor Žerotín ze Strážnice a Cimbálová muzika Matěje Kůrečky ze Starého Poddvorova
8. 2. účast taneční skupiny a mužského sboru Slováckého krúžku na celobrněnském fašanku
24. 2. beseda u cimbálu s koštěm nakládaných okurek (oharkový šmak)
16. 3. beseda u cimbálu
28. 3. vystoupení ženského sboru a vybraných zpěváků mužského sboru na velikonočním vystoupení v galerii Skleněnka v Březině u Tišnova
13. 4. beseda u cimbálu s XIII. koštěm ovocných pálenek (120 vzorků z Brněnska a Slovácka)
20. 4. vystoupení mužského sboru Slováckého krúžku na promoci knihy předního českého medievisty prof. dr. Libora Jana „Václav II. Král na stříbrném trůnu“
18. 5. beseda u cimbálu
28. 5. vystoupení mužského sboru na Májovém zpívání v Poštorné u Břeclavi s místní CM Matěje Kůrečky
15. 6. beseda u cimbálu v KD na ulici Charbulova 3 v Brně-Černovicích
19. 6. vystoupení mužského sboru na poutním setkání u pomníku slovanských věrozvěstů sv. Konstantina-Cyrila a sv. Metoděje ve Světlé pod Javořicí
20. 8. vystoupení mužského sboru, ženského sboru a muziky na místních hodech v obci Bukovina na Drahanské vrchovině
26. – 27. 8. vystoupení všech složek krúžku a Slováčku na MFF Brno 2016 včetně hodinového profilového vystoupení krúžku na náměstí Svobody
10. 9. vystoupení ženského a mužského sboru krúžku na semináři hnutí Křesťan a práce na Velehradě
21. 9. beseda u cimbálu v Klubu MK na Vlhké 21 s předtančením chasy slováckého krúžku a výukou tanců z Moravských Kopanic

VÁCLAV ŠTĚPÁNEK

Ze života mužského sboru brněnského krúžku

Když jsem letos na jaře podával svému kamarádovi Brunovi zprávu o brněnském krúžku, předeslal jsem, že mužský sbor krúžku čekají mnohé akce, o kterých se nyní zmíním.

Již v dubnu vystoupil mužský sbor v nádherném prostředí starobrněnského konventu při příležitosti uvedení knihy předního medievalisty, shodou okolností též člena sboru, prof. Libora Jana „Václav II. Král na stříbrném trůnu“. Mužský sbor se pro tuto příležitost naučil poněkud pozměněnému repertoáru, totiž nejstarší české písní „Hospodine pomiluj ny“ a středověkému chorálu „Svatý Václave“.

V květnu jsme se naopak zúčastnili ryze folklórní akce – Májového zpívání v Poštorné. Zde jsme byli doprovázeni spřátelenou podlužáckou muzikou Oldřicha Kůrečky ze Starého Poddvorova. Náš sbor se role ujal velmi dobře a při prezentaci bohatýrských podlužáckých písní náš výkon obohatil vynikající verbíř Zdenek Bravenec nádherně provedeným podlužáckým verbuňkem.

V červnu sbor již tradičně vyrazil na poutní setkání u pomníku moravských věrozvěstů Cyrila a Metoděje ve Světlé pod Javořicí.

Konec prázdnin byl ve znamení horečných příprav na vystoupení krúžku na MFF Brno, završených několika samostatnými koncerty jednotlivých složek krúžku včetně hodinového profilového vystoupení celého souboru na náměstí Svobody v Brně.

I po skončení prázdnin pokračovala naše činnost. 10. září to bylo vystoupení mužského a ženského sboru krúžku na semináři hnutí Křesťan a práce na Velehradě, dále pěvecká účast sborů na hodové besedě u cimbalu a pěvecké vystoupení při příležitosti 30 let časopisu Veronica. V současné době probíhají přípravy na sérii vánočních koncertů a v plánu jsou další akce.

MIREK DOSTÁL

Co nám o sobě pověděla chasa

Slováckého krúžku v Brně

Chasa Slováckého krúžku v Brně v čele se třemi stárky volenými vždy na rok, jak je zvykem na Slovácku, sdružuje mladé lidi přicházející do Brna za studiem a prací, v současné době opět většinou ze Slovácka. Mnozí z mladých členů a přátel jsou zároveň činní ve svých domovských souborech, přinášejí do krúžku svěží elán a mnoho poznatků ze svého regionu, stejně jako respekt k tradicím, který se v posledních letech mírně vytrácel. Chasa nebo chceme-li taneční složka Slováckého krúžku zpracovává regiony celého Slovácka.

Hlásí se k odkazu Zdenky Jelínkové a Jana Miroslava Krista, jenž je autorem velkého podílu tanečních pásem, která chasa využívá pro svá vystoupení. Díky tomu také trochu působí jako archiv tanců v jejich starší podobě, protože je už několik desetiletí tancí stejným způsobem, přestože v daném regionu se tanec vyvinul mírně jinak. Jsme hrdí na to, že i díky tomu naši tanečníci znají historii jednotlivých oblastí a vývoj tance v jednotlivých regionech.

ELIŠKA KROULÍKOVÁ

Profesor Hlaváč oslavil devadesátku – Blahopřejeme!

Letošního 16. července se dožil významného životního jubilea 90 let dlouholetý a zasloužilý člen Krúžku, profesor Ing. Jan Hlaváč, DrSc. Narodil se v Kyjově ve vlastenecké učitelské rodině. Léta dospívání prožíval spolu s mladší sestrou Danuškou ve šťastném rodinném prostředí. Po ukončení základního vzdělání začal Jan Hlaváč studovat na kyjovském Reálném gymnasiu Josefa Klvani. Jeho otec, František Hlaváč, byl učitelem na Měšťanské škole v Kyjově. Byl členem městského zastupitelstva v Kyjově a patřil k předním činitelům místní organizace Sokola, jehož základní tělocvičné zaměření bylo výrazně propojeno s vlasteneckou výchovou.

Po nacistické okupaci Československa se učitel František Hlaváč, jako kapitán v záloze, aktivně zapojil do protinacistické odbojové organizace Obrana národa na Kyjovsku a Ždánsku. Když se agentům gestapa podařilo proniknout do této jihomoravské odbojové organizace, rozpoutali vlnu zatýkání jejích členů. Z paměti Jana Hlaváče nikdy nevymizel osudový zážitek, kdy koncem září 1943 členové gestapa, provázeni místním kolaborantem, přišli zatknout jeho otce. Z nacistického vězení se učitel František Hlaváč již nevrátil. V lednu 1944 podlehl útrapám nacistického žaláře.

Rodina přežívala po ztrátě živitele ve svízelných podmínkách. Jan spolu se sestrou Danou pokračovali v gymnazijním studiu s tíživým vědomím perzekuce, do níž byla rodina uvržena.

Ročník studenta Jana Hlaváče patřil k těm, na které se v posledních válečných letech vztahovalo nařízení nacistické okupační správy o povinném nasazení studentů vyšších ročníků na opevňovací práce. Janu Hlaváčovi se podařilo tomuto nasazení vyhnout tím, že nastoupil zaměstnání na šachtě v kyjovském hnedouhelném dole.

Po osvobození Kyjova počátkem dubna 1945 se život města a jeho obyvatel jen pomalu vracel do ochuzených a nemálo změněných předválečných poměrů a tradic. V prvních poválečných letech v Kyjově byl student Jan Hlaváč spíše jen svědkem než účastníkem mnoha folklorních tradic a událostí (jako byl například Slovácký rok), které úspěšně navazovaly na živé tradice z předválečného období. Nicméně obdobně jako většina jeho spolužáků a vrstevníků i Jan

Hlaváč podlehl kouzlu nové atraktivní jazzové hudby a jako pianista měl nemálo příležitostí k uplatnění mezi četnými, stejně orientovanými vrstevníky.

Po zakončení vysokoškolského inženýrského studia nastoupil jako asistent na VŠCHT. V Praze se setkal se svou budoucí chotí Radkou, se kterou ve šťastném manželství vychovali dceru Marcelu a syna Martina. V Praze, již jako vysokoškolský pedagog, spolu s manželkou přicházejí do Slováckého krúžku, kde se setkávají i s kyjovskými přáteli, například s Klimentem Navrátilem a dalšími. Od roku 1950 jsou spolu s manželkou evidováni jako jeho členové. Díky znalosti základů klasické harmonie brzy zvládl hru na kontrabas a stal se platným členem muziky Slováckého krúžku v Praze. Jan Hlaváč poté od roku 1953 po desítky let zastával funkci člena či místopředsedy výboru. Jeho zkušenosti a široký rozhled nejednou umožnily Krúžku překonat nemalé problémy v hledání a nalézání východisek z komplikovaných situací v době totalitního režimu, kdy bývala v sázce samotná existence Krúžku.

Vedle téměř nepřetržité funkce ve výboru působil Jan Hlaváč v Krúžku přes 50 let jako stálý člen Muziky Slováckého krúžku. Nejprve s primášem Františkem Kozákem, poté s jeho nástupci Jurou Hudečkem ml. a Klimentem Navrátilem. Nezapomenutelný, dlouholetý člen a bývalý předseda našeho Slováckého krúžku, generál v.v. ing. Jaroslav Vinkler, CSc., se ve své záslužné publikaci „Praha a Moravští Slováci“ z roku 1996

vyjadřuje k dlouholetému působení Jana Hlaváče v muzice SIK těmito slovy: „Přišel čas vyzvednout mimořádnou úlohu JANA HLAVÁČE, který v muzice Krúžku působil nepřetržitě od konce 40. let. Původně byl klavírista. Bylo však kdysi naléhavě třeba, aby někdo hrál na basu. Velice brzy hru na ni zvládl a tak ho vidíme všude, kde muzika vystupovala, ať již při natáčení Mikoláše Alše v roce 1952, na besedách čtyř minulých desetiletí, na devadesátinách Krúžku, ale i v tomto období. A při tom s nástrojem, který bylo třeba neustále převážet z místa na místo v Praze – pro vysokoškolského profesora ne zrovna přiměřená činnost. Má však Slovácko rád, jeho lidovou kulturu, hudbu, písně – a to se potom mnohé zvládne. Velmi si ho vážíme, i jako člena výboru, zpravidla místopředsedy. Vřelými díky jsme mu povinováni.“

Jan Hlaváč působil na VŠCHT téměř 60 let. Nejprve jako asistent, poté profesor, vědecký pracovník a emeritní profesor. V době totalitního režimu to nebyla vždy snadná doba. Pro své demokratické názory byl Jan Hlaváč při komunistických prověrkách v roce 1958 ze dne na den zbaven funkce profesora a vedoucího katedry. Na škole mohl dále pracovat jen jako odborný asistent. Nicméně v roce 1969 získal po úspěšné obhajobě své další vědecké práce na VŠCHT hodnost DrSc. a byl zvolen proděkanem Fakulty chemické technologie. V následujících letech zastával na škole řadu dalších vedoucích funkcí, například jako člen a předseda vědeckých rad či komisií pro obhajoby vědeckých hodností, člen

a místopředseda akademického senátu VŠCHT v Praze. Svou odbornou a vědeckou činností vychoval několik generací úspěšných inženýrů a vědeckých pracovníků.

Stal se významným, mezinárodně uznávaným chemickým a technickým odborníkem, jehož vědecké a odborné studie byly publikovány v řadě evropských i mimoevropských zemí. Působil v zahraničí v několika významných mezinárodních organizacích s chemicko-technickým zaměřením, například ve Velké Británii, USA či Japonsku. Vedle svých čtyř základních vědeckých publikací zveřejnil kolem stovky článků v odborných tuzemských a zahraničních časopisech a sbornících. Řadu uznání získal na svém působišti – Vysoké škole chemicko-technologické v Praze, jejíž chod stále sleduje i v důchodovém věku. Za svou dlouholetou odbornou pedagogickou práci byl odměněn Medailí Ministerstva školství za učitelskou činnost. Jeho zásluhy byly dále oceněny Medailí Jana Hlávky za celoživotní vědeckou a pedagogickou práci. Svého významného rodáka si v září 2010 připomnělo jeho rodné město udělením Čestného občanství města Kyjova.

V květnu 2015 se Jan Hlaváč jen těžce vyrovnává se ztrátou své agilní, společenské a starostlivé životní partnerky Radky, která řadu měsíců loňského roku statečně vzdorovala vážným zdravotním problémům. Jsou životní ztráty, které jsou nenahraditelné. Nemalý počet Krůžkařů tuto osudovou ránu s Janem Hlaváčem a jeho blízkými

upřímně prožíval. Snad to alespoň částečně přispělo ke zmírnění zármutku a k posílení životní vůle s vědomím, že najde oporu nejen u svých nejbližších, ale i v početném kruhu přátel ve Slovákém krůžku.

Rádi bychom alespoň dodatečně popřáli Janu Hlaváčovi k jeho významnému životnímu výročí hodně sil a dobrého zdraví do dalších požehnaných let a upřímně mu poděkovali za všechny jeho nezměrné, všestranné, nezapomenutelné zásluhy o rozvoj našeho Slovákého krůžku.

ALOIS DRHLÍK

PS: Měl jsem to štěstí s tímto vzácným člověkem po dvě volební období spolupracovat ve výboru Krůžku, následně pak v redakci Vědomosti. Byl mi oporou i inspiací. Klidný, věcný, vyrovnaný, spolehlivý, zásadový... Pomáhal mi velice, když jsem bez dokonalé znalosti členské základny, historie, vnitřních a vnějších vazeb převzal funkci předsedy SIK. Bylo mi potěšením s panem profesorem několik let pracovat následně i v redakční radě Vědomosti. Zde jsem objevil jeho další charakteristickou vlastnost, a to vysokou kultivovanost hraničící až s puritánstvím. Je jeho zásluhou, že se do Vědomosti nedostaly mimo jiné košilaté vtipy, kterými nás v té době hojně zásoboval Kamil Škrobák. Překvapil mě i svou rozhodností, až paličatostí ve věcech, které měl vnitřně pro sebe rozhodnuté. Spíše mu slušela schopnost hladit hrany. Příznám se, že jsem jeho schopnosti diplomaticky vyřešit ožehavé věci rád využíval. Jedině on dokázal vyjednat smírně

s autory článků otázku, že jejich příspěvek nemůže být uveřejněn takovým způsobem, díky čemuž jsme je neztratili pro další práci. Pro nás, kteří se scházíme v mužském sboru, je nezapomenutelné i setkání, kdy se mezi námi objevil, aby poděkoval za náš příspěvek při rozloučení s jeho milovanou ženou.

Jsem rád, že pan profesor v sobě najde i v tomto požehnaném věku sílu občas přijít mezi nás na besedu.

Pane profesore, máme Vás rádi, držte se. Přejeme Vám dlouhá léta, dobré zdraví a potěšení ze společně strávených chvil.

Za všechny Krůžkaře

BRUNO VOGNIČ

Karel Medek 85

Letos v létě se prý Karel dožil takového věku. Bůh ví, jak to je. Nikdo mu to nevěří.

Dali mi za úkol něco o něm napsat. Ale já nic zveřejnitelného nevím. A co bych i oslavného věděl, to se mi nějak z palice vykouřilo. Jubilant odmítl moji žádost o nějaké životopisné údaje a milníky jeho života. Prý co se hodí, to všichni vědí. A co se nehodí, po tom nikomu nic není. Tož to je pravda. Tak jsem to málem vzdal. Bruno se ale dost mračil. Kdosi přišel na nápad napsat nějaké příhody z našeho života folklorních psanců. No nevím, jak to dopadne, za pokus to stojí, každá výzva zoceluje.

HISTORKA PRVNÍ.

Byli jsme před pár lety ve Svatobořících, nocovali v nějakém místním penzionu. Pohyb ubytovaných byl celkem čilý. Při odchodu na večerní program s očekávaným ponocováním jsme se dožadovali klíče od venkovních dveří. Paní vedoucí řekla, že ještě bychom ho ztratili (to se nás dost dotklo, vždyť nás ani nezna-la, jak to mohla vědět) a že se venkovní

dveře nikdy nezavírají, když je tam tolik lidí a že ani tolik klíčů nemá atd. ble ble. Tak jsme nad tím mávli rukou a večerem si ani nevzpomněli.

Dopadlo to přesně podle špatného scénáře. Nad ránem barák zavřený, všude tma, nikde nikdo. Bušíme, křičíme do ne moc vzdálených, určitě obydlených oken a nic. Obešli jsme to dvorem, pod naše okno, zavřené. Vedle spal náš spolucestovatel Pavel Fiala. Dost kamínků a vyřvávání to trvalo, než otevřel okno. Dodnes mám vůči němu špatné svědomí. Zašel k venkovním dveřím v přízemí, leč klíče tam nebylo. Tak jsme starci lezli oknem jak za mlada. Na jakési stavební kozy a jiné harampádí jsme postavili vrak kola a potom jsme ty snad nejméně 3 metry výšky překonali. Ještěže se mezitím už rozednívalo, kdybychom šli dřív, jak nás mamičky učily, tak jsme se snad potloukli.

Ráno vyšlo najevo, že kuchařovi nikdo neřekl, aby nechal otevřeno. Zavřel zvenku, klíč odnesl. To je o té komunikaci a nejslabším článku (nebo inteligenci?)! Mezi ostatními ubytovanými jsme

ráno zaslechli něco o nějakých opilcích, co vyřvávali nad ránem pod okny a budili je. Ale aby někdo vystrčil hubu a vynadal jim, to nikdo. Tak jsme drželi huby taky.

Poučení jako na vojně – i ústupové cesty jsou důležité!

HISTORKA DRUHÁ.

Tu znám nepřímo. Jednu neděli ráno, když jsme ještě jezdili do Velké na Hornácké, se Jindra vyhrabal nějaký nesvůj, s pošpiněným oblečením, i trochu potlučený a odřený (?).

Verze Karlova: tak si to jdeme nad ránem z Hůrky kolem járku Veličky a najednou hledím a jdu sám. Tak jsem se kus vrátil, volám a Jindra se hra-be z té šikminy, cosi blábolí a nějak mu to nejde. Tak ho tahám, málem mě stáhl za sebou. Nakonec jsem ho přece jen dovedl až k posteli. Dost jsem se nadřel.

Verze Jindrova: jak jsem tak Karla podpíral, naráz zabřčkoval, strčil do mne a už jsem letěl do járku. Hrabu se ven, křičím na něho, on se řehtá, málem spadl za mnou. Ještěže ten břeh není tak prudký. Tak jsem ho odvedl kousek dál od kraje a nějak doprovodil až k posteli.

Už se nejspíš nedozvíme, jak to vlastně bylo.

Poučení – hlavně že v tom nejsme sami.

HISTORKA TŘETÍ.

To už bylo Karlovi přes 80. Nějak jsme se zadržli v sobotu v podvečer, jak má on ve zvyku, v nějaké bůdě ve skanzenu ve Strážnici, který se musí do 20:00 opustit. Do té velké restaurace u vstupu

zamčeno, možný východ pěkný kus zpátky a nejistý. Před námi skoro nový pevný dřevěný plot cca 180 cm, z hospody se line vůně, my už trochu vyhládlí. Zvítězilo hrdinství v duších – to zvládneme. Nápad přehodit Karla za ruky a nohy jsme zavrhli. Jeho hrdinskou smrt napíchnutím na prkna v plotě bychom asi v Krůžku těžko zdůvodňovali. No zkrátím to – vzájemnou pomocí jsme opravdu přežili. Myslím, že učitel parašutistických kotrmelců by z nás měl radost. Zkuste si to – skočit z té výšky dolů je horší než škrábat se nahoru. Přežili jsme a hned se odměnili v dobyté hospodě.

Poučení – ve třech se to lépe táhne.

A ZA ČTVRTÉ SPÍŠ DOVĚTEK.

Po léta jsme jezdili na hory, kam dojeli muzikanti ze Slovácka a bývaly to bohatýrské pánské jízdy. Jednou přišel Karel s jakousi těžkou tajnou kabelou, kterou jsme mu ve slibované naději pomáhalí táhnout z parkoviště do chalupy. Vyplatilo se, byly to tuším 4 zavařovací sklenice úžasné zelňačky. Vytušili jsme původkyni a těšili se na další podobné příležitosti. Jenže on se jí zbavil. Teda té původkyně. No je to nějaký kamarád? Nemohl to pro nás vydržet? Pak jsme mu to ale schválili, důvody byly pádné. Ale té zelňačky je škoda.

Poučení – všecko dobré může být i špatné.

Tož tak. Popřejme Karlovi další dobré roky. Pro něho i pro nás.

JOŽKA ŠENK

Olga Hudečková 80

Narodila se v roce 1936 v Kotouni u Blatné v Čechách. Po vyučení malířskou porcelánou v Klášterci nad Ohří absolvovala

Mistrovskou školu v Karlových Varech. V dalším studiu pokračovala na Uměleckoprůmyslové škole v Uherském Hradišti – obor keramika. Zde začíná její tvůrčí cesta za objevováním tvárných a výrazových možností klasické horničiny a vztah ke slováckému folklóru. Touha po vzdělání ji přivedla na Vysokou školu pedagogickou při Univerzitě Karlově v Praze, kde rozvíjela svůj talent pod vedením českých umělců – sochaře Karla Lidického a Cyrila Boudy, malíře a grafika.

Keramická tvorba Olgy Hudečkové je osobitá a originální. Je vzácně harmonická a současně moderní svým obsahem, funkcí a tvarem. Vyznačuje se jasným řádem, úsporností použitých materiálů, výrazových výtvarných prostředků, čistotou a ryzostí linie, tvaru i barvy, organickou spjatostí s tvarovým bohatstvím, řádem a zákonitostí přírody, jednotou tvaru a účelu. Její dílo si nás podmaňuje zvláštním moderním lyrismem, citovostí, ušlechtilostí, ryzí a čirou jemností, něhou a až snovou křehkostí. Jde o díla, která mají naplnit smysl své existence v realizaci svých účelů.

Mají sloužit člověku. V mnohém z artefaktů je skryto i více možností použití, jež jsou ve výtvarném nápadu a tvaru – například, že váza květinu spíše očekává, než nutně předpokládá.

Doposud uspořádala 238 samostatných výstav u nás i v zahraničí. Účastnila se i kolektivních výstav se svými přáteli a oborovými kolegy. V některých městech a státech vystavovala i vícekrát. V roce 1991 si její exponáty v keramice odváželi do své vlasti finský prezident Mauno Koivisto a švédský král Carl Gustav XVI.

Na realizacích pro architekturu často spolupracuje se svým manželem Miroslavem Hudečkem. Do jejich života bohužel zasáhla úmrtí dětí Veroniky a Dominika. Přes tento životní úděl působí její dílo optimisticky. Ztvárnila keramické stěny s motivy – Země, Voda, Prostor, fontány pro interiér i exteriér. Zpracovala řadu zahradních soliterů – artefaktů, nástěnných dekorativních talířů a váz pro živou rostlinu, svícňů, osvětlovačů atd. Její nejoblíbenější téma je příroda ve všech podobách. Nevyhýbá se barevným experimentům, ráda pracuje s plastickými glazurami a glazurami craquelé.

Věnuje se humanitárním aktivitám v České republice. Od roku 1990 podporují s manželem Miroslavem Hudečkem Dětskou hematologii v Praze – Motole. Je velmi činná i společensky – je členkou IWAP (Mezinárodní dámský klub

v Praze), Hudební společnosti Bohuslava Martinů v Praze, SVUM – Svazu výtvarných umělců moravských v Hodoníně, Syndikátu výtvarných umělců Praha, Sdružení výtvarných umělců – keramiků Praha, i členkou výtvarné skupiny Femina Praha.

Spolu s manželem jsou aktivními členy našeho Slovákého krúžku v Praze od roku 1956, kde spolu s námi i pokřtili v roce 2005 jejich obrazovou publikaci *Carpe Diem*.

DUŠAN MACHÁČEK

Na Juru Hudečka a Márinku Kumperovou už můžeme jen vzpomínat

V roce 2016 zemřeli dva významní členové našeho Krúžku: Jura Hudeček a později Mgr. Marie Kumperová.

Já dávám přednost dámě. Márinka byla učitelkou tělesné výchovy. Amatéřsky pěstovala folklor tak dobře, že byla jakožto uznávaná odbornice v porotách tanečních soutěží. Zemřela ve věku 93 let.

O Jurovi je dlouhý článek ve *Vědomost* č. 47 z r. 2013. Zdrojem informací pro ten článek byla magisterská diplomová

práce Petra Mičky o rodu Hudečků z Velké nad Veličkou. Zde přidávám informace, které v tom článku nejsou.

Jura se v dětství skamarádil s Dušanem Holým mladším o 9 roků. Oba pěstovali folklor jako všechny hornácké děti. Jura byl vojákem a potom

meteorologem, takže na folklor měl méně času než profesionál Dušan. Přesto podle mého odhadu oba věděli o hornáckém folkloru všechno. Jura si pamatoval i názvy hornáckých výšivek. Když jsem od libeňského divadla pro náš Krůžek levně kupoval hornácké kroje, Jura z nich vyřadil části, ve kterých se dala hrát Maryša, ale folkloristé by si v nich působili ostudu. Jura ve snaze o udržení autentického folkloru často nabízel své posudky a rady folkloristům. Bohužel, ne vždy byl o tyto patřičný zájem. Části Veličanů vadilo, že celý rok připravovali Hornácké slavnosti a v létě přijel Jura z Prahy, aby odhaloval jejich chyby. Ale i oni uznávali, že Jura se nemýlí. Proto byl jednou v Hornáckých slavnostech pořad o Jurovi a Dušanovi – posledních pamětnících a znalcích hornáckého folkloru z doby jejich mládí.

Asi v roce 1984 přestal kvůli nedorozumění do Krůžku chodit. Jura nechodil ani na akce ostatních folklorních kolektivů asi proto, že se mu zbortila páteř a opuštění bytu bylo pro něj obtížné.

Zemřel ve věku 92 let a byl pohřben bez účasti veřejnosti. Jistě nejsem sám, kdo by na jeho pohřbu rád zazpíval některé ze stovek písní, které jsme se od něho naučili. Nedožil se oslavy 120 roků našeho Krůžku.

Tímto článkem jsem chtěl hlavně informovat o jeho odkazu. Pozůstalí mi řekli, že hledání a evidování bude trvat několik měsíců. Potom se dovíme, co našli a které knihovně to předali. Prozatím víme, že Jura napsal historii

československých legií a zapsal stovky písní od svého otce a jiných zpěváků. Zazpíval 49 písní, jež Dušanův syn nahrál na dvě magnetofonové kazety a znovu nahrál na jedno CD. Prodává se v prodejnách folklorních nosičů a u vydavatele:

Martin Holý, Aton,
Koroužní 64,
593 01 p. Bystrice nad Pernštejnem
tel. 566 56 00 84, 608 32 62 63,
604 21 98 14,
region@respol.cz,
noviny.region@cmail.cz.

ING. PAVEL FIALA

Tento příspěvek byl s vědomím autora redakčně upraven.

Redakční poznámka:

K doplnění je však třeba na tomto místě připomenout, pro mnohé z nás nezapomenutelný večer 16. června 2005 ve Velké nad Veličkou. Bylo to v rámci zájezdu Krůžku „Po stopách našich primášů“. Laskavé přijetí pana Hudečka a péče, kterou nám věnoval při společné besedě dlouho do noci a připomínky k sedlácké, ať již zpívané nebo tančené, dokazovaly, že se cítí být stále jedním z nás, že jej naše pozornost těšila a rád přispěl k dobrému jménu našeho Krůžku.

Pro mladší generace Krůžkařů: pan Jura Hudeček byl primášem našeho SLK v letech 1950 až 1980. Byl hrdým představitelem hornáckého regionu a nesmlouvavým kritikem nešvarů zanášejících do folkloru tohoto regionu.

Paní umělecká vedoucí, tak už pětadesát? No to Vám to uteklo!

Poprvé jsem poznal Soňu Kultovou jako tříletou holčičku v ohrazené postýlce v bytě Kultových v Krči. Nebála se, neupejpal se, docela dobře a ráda rozmlouvala i s cizím dospělým. Byl jsem kamarádem obou jejích rodičů, zejména jejího otce Ivo Kulta, se kterým jsem prožil mnoho hezkých mladých let v Praze i v Kyjově.

Z dob Sonina dospívání si pamatuji její sportovní působení ve Slavii, kdy hrála kopanou v ženském oddíle s vervou sobě vlastní. Když Soňa začala chodit do Slováckého krúžku s partou dnešních „starých mladých“, neváhám si tvrdit, že vytrhli tehdejší Krúžek z desetileté dřímoty, na čemž měla Soňa lví podíl.

V současné době působí v našem Krúžku jako umělecká vedoucí a ujala se také ženského a mužského sboru. Její nácviky s doprovodem violy jsou pro tyto naše sbory zatím nenahraditelné. To poznáváme, když někdy chybí. Naše zkoušky jsou v dokonalosti provedení tak poloviční. Soňa dokázala s nepřilíš nadanými jedinci nacvičit kvalitní sbory, hlavně díky svému soustředěnému a citlivému pojetí, výbornému doprovodu violy a výběrem písní. Některé nacvičené lidové skvosty to potvrzují. Důraz na dokonalé frázování je u Soni příslovečný. Tvrdím, že by ho mohly závidět i soubory, které často slyšíme v mediích, viz třeba Čechomor.

Nutno připomenout i Sonino hraní v naší cimbálovce s primášem Martinem Sochořem. Bez jejích důrazných kontrů by naše muzika ztratila hodně na výrazu.

Nemohu opomenout její dobrou a trpělivou komunikaci, veselost a dobrý přístup k zábavě nejen při cestách a zájezdech.

Je to jen pár připomínek k pětadesátinám naší Soni Plzákové. A snad za náš mužský sbor a za sebe mohu popřát pevné zdraví, hřejivé štěstí a spokojenost jak v našem Krúžku, tak i v osobním životě.

KAREL MEDEK

LEDEN

Pavlíková Bohuše	90
Tomšů Marie	55
Zachová Božena	70
Andres Vladimír	70

ÚNOR

Sochor Martin	50
Hlaváč Martin	60
Zatloukalová Božena	75

BŘEZEN

Šenk Josef	75
Březík Vladimír	80
Hlaváč Miroslav	85

DUBEN

Čajová Jaroslava	65
Polomská Pavla	60

KVĚTEN

Hlavinková Eva	75
Pindová Oldřiška	75
Běhal Miloš	85
Burián Jaroslav	65
Zháňal Pavel	70

Plánované akce

leden – červen 2017

DATUM	AKCE	MÍSTO
11. 1. 2017	Beseda u cimbálu	středa 19.00 hod., KD Gong Hraje CM Žandár
8. 2. 2017	Beseda u cimbálu	středa 19.00 hod., KD Gong Hraje CM Martina Sochora
25. 2. 2017	61. Moravský ples	sobota 19.30 hod., Žofin
8. 3. 2017	Beseda u cimbálu 4. ročník koštu pálenek	středa 19.00 hod., KD Gong
12. 4. 2017	Beseda u cimbálu	středa 19.00 hod., KD Gong Hraje CM Martina Sochora
duben 2017	21. výstava vín	neděle 13.30 hod., Kongresový sál Hotelu Olšanka
10. 5. 2017	Beseda u cimbálu	středa 19.00 hod., KD Gong Hraje CM Žandár
14. 6. 2017	Beseda u cimbálu	středa 19.00 hod., KD Gong Hraje CM Martina Sochora

Doporučujeme

leden – červenec 2017

DATUM	AKCE	MÍSTO
7. 1.	Vystoupení CM Jury Petřů z Kyjova	Letohrádek Kinských
21. 1.	Krojový ples	Tvrdonice
21. 1.	Staroměstský ples	Staré město u Uh. Hradiště
28. 1.	67. Slovácký ples SIK v Brně	Brno
28. 1.	Ples – Fašiangový večerok, SIK Bratislava	Záhorská Bystrica
11. 2.	81. Pošumavský věneček	Praha
18. 2.	Krojovaný ples	Dambořice
19. – 28. 2.	30. ročník Festivalu masopustních tradic	Strání
26. 2.	Fašanková občůzka brodských souborů	Uherský Brod
19. 3.	Jarní zpívání – setkání mužských sborů	Kyjov
16. 4.	Velikonoční beseda u cimbálu	Kyjov

22. 4.	Jarní představení brněnského Valášku	Brno
30. 4.	9. Hucký bombóz	Hluk
5. – 7. 5.	Středočeský folklorní festival	Tuchlovice
24. – 28. 5.	12. MF cimbalu	Valašské Meziříčí
26. – 28. 5.	Jízda králů	Vlčnov
27. 5.	17. festival Senioři	Petrov
28. 5.	Kosecké	Buchlovice
2. – 4. 6.	64. Podluží v písni a tanci	Tvrdonice
9. – 11. 6.	Bílokarpatské slavnosti	Uherský Brod
9. – 11. 6.	Mělnický vrkoč	Mělník
15. – 18. 6.	MDFK Kunovské léto	Kunovice
17. 6.	Zpívání pod bídama	Mutěnice
21. – 22. 6., 28. – 29. 6., 5. – 6. 7.	20. F scéna	Brno
22. – 24. 6.	35. Dětská Strážnice	Strážnice
22. – 25. 6.	72. MFF Strážnice	Strážnice
30. 6. – 2. 7.	Dolňácké slavnosti	Hluk
1. 7.	7. Pojizerský FF	Bakov nad Jizerou
2. 7.	Jízda králů	Hluk a Doloplazy
6. – 9. 7.	24. MFF Klatovy	Klatovy
7. – 9. 7.	Rožnovské slavnosti	Rožnov pod Radhoštěm
14. – 16. 7.	11. FF Svatobořice Místřín	Svatobořice Místřín
21. – 23. 7.	Hornácké slavnosti	Velká nad Veličkou
21. – 23. 7.	20. Selské slavnosti	Holašovice
29. 7.	16. ročník Festivalu česneku na zámku	Buchlovice
30. 7.	Slavnosti bratrství Čechů a Slováků	Velká Javořina

ODKAZY NA INTERNETOVÉ STRÁNKY A KNIHY

s informacemi o folkloru a lidové kultuře

www.kruzekskp.cz	oficiální web Slováckého krúžku v Praze
www.kruzek.cz	rozcestník na weby slováckých krúžků v Praze a Brně
www.nulk.cz	oficiální web Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici
www.slovackodnes.cz	průvodce Slovákem Radka Bartoníčka
www.vmp.cz	Valašské muzeum v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm
www.lidovakultura.cz	internetové stránky věnované identifikaci, dokumentaci, uchování, šíření a prezentaci lidové kultury v České republice; provozuje Národní ústav lidové kultury ve Strážnici
www.cioff.cz	internetové stránky české národní sekce CIOFF
www.folklorweb.cz	kalendář akcí, festivaly, koncerty, jarmarky, hody, vystoupení, katalogy, národopisné soubory, tanec, lidová hudba, cimbálové muziky, hudební skupiny, tradice
www.folklor.net	kalendář folklorních akcí, novinky, lidová řemesla, muzikanti, muziky, soubory, folklorní burza, aj.
www.folklor.net	internetový portál Sdružení přátel folkloru v Brně
www.hornacko.net	kalendář místních akcí, odkazy a informace o regionu
www.slovacko.cz	průvodce regionem
www.kudyznudy.cz	jeden z největších portálů k vyhledávání akcí, včetně folklorních a z oblasti lidové kultury
www.wineofczechrepublic.cz	oficiální prezentace moravských a českých vín
www.albertknihy.cz	Nakladatelství Albert, produkuje kvalitní knihy s folkloristickou tematikou. telefon: 721 006 248, 602 953 418

Vítězný recept Buchtobraní 2015 v kategorii slané pečivo

Štrúdl s uzeným masem a zelím

SUROVINY: 2 cibule, 2 lžice sádla, 400g uzeného masa, 400g kysaného zelí, 2 červené kapie, kmín, cukr, mletý pepř, 500g listového těsta, cca 2 lžice strouhanky, 1 vejce (na potřetí)

POSTUP: V pánvi na sádle osmažíme nahrubo nakrájenou cibuli a necháme ji zesklivatět, přidáme lžičku kmínu a na kostičky nakrájené uzené. Vše orestujeme. K tomu přidáme okapané zelí a na kostičky nakrájené papriky. Směs krátce podusíme, dochutíme cukrem a mletým pepřem. Odstavíme a necháme zcela vychladnout.

Listové těsto rozválíme do tvaru obdélníka a poprášíme strouhankou. Rovnoměrně pokryjeme těsto náplní a stočíme ho. Štrúdl přendáme na plech vyložený pečicím papírem, potřeme žloutkem se špetkou soli a posypeme kmínem.

Peče se při 200°C asi 30 minut – do zlatova.

Dobrou chuť přeje

MIROSLAVA GRÉE

OBSAH

str.	1	Slovo starosty
	2	Máme nového starostu, výbor a kontrolní komisi SIK
	3	Chasa má nové stárky
	4	Zpráva o jednání výboru ve 2. pololetí roku 2016
	5	Besedy ve 2. pololetí roku 2016
	8	Přehled akcí červenec – prosinec 2016
	9	I kdyby trakaře padaly ...
	11	Strážnické letní soustředění
	13	Trojské vinobraní
	14	XXXIII. setkání lidových muzik
	17	O mužském sboru SIK
	21	Kmenová muzika 2016
	22	Zpěvulenky v roce 2016
	24	Chasa v roce 2016
	25	Rok stárkování
	29	Ako sme oslavovali 120. rokov
	30	Úvaha o spolkové činnosti
	31	Jag sem jednú starímu Fúkalovi
	35	Zpívali jsme v kostele
	36	Stručně, ale výstižně
	39	Dětský folklorní soubor Kytice
	40	Prehľad činnosti SKS
	42	Přehled činnosti SIK Brno
	43	Ze života MS brněnského krúžku
	44	Co nám o sobě pověděla chasa
	45	Profesor Hlaváč oslavil devadesátku
	48	Karel Medek 85 let
	50	Olga Hudečková 80 let
	51	Na Juru Hudečka a Márinku Kumperovou už můžeme jen vzpomínat
	53	Paní umělecká vedoucí, tak už...
	54	Naši jubilanti 2017
	54	Plánované akce SIK leden – červenec 2017
	55	Doporučujeme
	57	Odkazy na internetové stránky
	58	Vítězný recept
	59	Obsah

Slovácký krúžek v Bratislavě a Skaličané na krajanském festivalu v Praze v létě 2016

Uvědomost

Vydává SLOVÁCKÝ KRÚŽEK V PRAZE, z.s.

Na Dobešce 31, 147 00 Praha 4

jako svůj neperiodický zpravodaj vycházející zpravidla 2x ročně

Redakční rada: Radka Sálusová, Hana Houšková, Dušan Macháček, Bruno Vognič

Grafická úprava a tisk: Karel Chovanec / ESKIRA s.r.o.

Distribuce: Helena Šálová, Na Dobešce 31, 147 00 Praha 4

tel.: 244 464 459, salovah@seznam.cz

Příspěvky el. poštou na adresu vognic.bruno@seznam.cz,

rukopisy na adresu odpovědného redaktora

Fotografie poskytl: O. Sameš, B. Vognič, J. Vesecká a V. Čulen

SLOVÁCKÝ KRÚŽEK V PRAZE, z.s.

www.kruzekskp.cz

Starosta: končí Miroslav Říha, Vikova 1143/13, 140 00 Praha 4

tel.: 602 115 223, e-mail: slovackykruzek@seznam.cz

nový Petr Smetana, Nad Akcizem 1032/1, 180 00 Praha

Jednatelka: Helena Šálová, Na Dobešce 31, 147 00 Praha 4

tel.: 244 464 459, e-mail: salovah@seznam.cz

Oslava 120 let výročí založení Slovákckého krúžku v Praze

Letní soustředění chasy ve Strážnici

Trojské vinobraní 2016

